

Colofon

Dorpskrant Nederhemert is een uitgave van de Dorpsraad Nederhemert.

De redactie bestaat uit:

Jenny van den Broek	Dirk Brugmans
Willemien Hobo	Gerda Kooijman
Wim van der Toorn	René van de Werken

Info en tips:

Voor het aanleveren van tips, artikelen:
dorpskrant@dorpsraadenhemert.nl
 Voor advertenties : willemien.hobo@gmail.com

Verspreiding en abonnementen:

Dorpskrant Nederhemert wordt gratis verspreid onder alle inwoners van Nederhemert. Mensen buiten Nederhemert kunnen een abonnement nemen. Een ophaalabonnement kost € 25,- en een abonnement per post kost € 35,- per jaar.
 Bezorging, klachten, nieuwe abonnees:
 Dirk Brugmans 06-22838436

Advertenties:

De Dorpskrant Nederhemert wordt bekostigd door advertenties. De prijzen zijn als volgt:

Advertentie omslag:

Hele pagina	- € 500,- per jaar
Halve pagina	- € 250,- per jaar
Kwart pagina	- € 125,00 per jaar

Advertentie binnenzijde:

Hele pagina	- € 120,- voor 1 uitgave
	- € 440,- voor 1 jaar
Halve pagina	- € 65,- voor 1 uitgave
	- € 220,- voor 1 jaar
Kwart pagina	- € 30,- voor 1 uitgave
	- € 110,- voor 1 jaar
Achtste pagina	- € 20,- voor 1 uitgave
	- € 60,- voor 1 jaar

Digitaal

Website: www.dorpsraadenhemert.nl.
 Facebook: Dorpskrant Nederhemert
 Twitter: @DorpsrNhemert

Verantwoordelijkheid

De redactie van de dorpskrant draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud van de bij hen aangeleverde artikelen.

Contact met de gemeente:

Hebt u klachten over allerlei zaken binnen Nederhemert die ook de gemeente aan gaan, denk aan kapotte verlichting, verstopte riolering, overlast e.d., bel dan altijd met telefoonnummer. **0418-681681**. Ook kunt u klachten melden via de Buitensbeter app.

De contactpersonen binnen de gemeente zijn:
 Nicole Heerius-van Duinen, dorpscoördinator van de gemeente Zaltbommel. Zij is bereikbaar op het nummer 0418-681645 of 06-29024749.
 Binnen de politie is er ook een contactpersoon voor de dorpen. Voor ons is dat Raymond Angenent, te bereiken via telefoonnummer 0900-8844

Wat zal ik eens schrijven nu de krant alweer negen jaar lang op elke Nederhemertse deurmat valt? Je zou toch denken dat alles al gezegd en geschreven is. Ieder beroep is gepasseerd en iedereen heeft zo ongeveer z'n zegje kunnen doen. Steeds zeggen wij tegen elkaar: "Nou, deze keer is de krant niet zo dik hoor. Het is een dunne deze keer." Dat is best fijn, want: kost minder tijd om in elkaar te zetten. Maar altijd, nu al 9 jaar lang, komt er op de valreep nog van alles bij: iemand krijgt midden in de nacht een inval en stuurt een paar appjes: 'Kan er nog iets bij...ik heb een leuk idee!'

Ik scroll door mijn mails en... oja, hier staat nog een mail met een artikel... dat moet er ook nog in. We pluizen kranten en kerkbodes na, en kijk nou, er is pas nog iemand getrouwd... even er erachteraan voor een foto. Oh hé zeg, vorige keer zijn we dat artikel over die lammetjes vergeten, dat moet er ook nog in hoor! Een telefoontje: Vergeten jullie niet iets te plaatsen over de mooiste boom van Gelderland? Nee daar had iemand anders ook al aan gedacht dus dat artikel lag er al.

Iemand kreeg een prachtige aquarel van de kerk van Nederhemert-Zuid. Zal ik daar een sonnet bij schrijven werd er gevraagd? Ik waagde te zeggen dat dit wel binnen een paar dagen bij mij in de mailbox moest zitten want: de deadline voor inleveren was immers allang verstreken!

"Kun je even dit artikel doorlezen, want dat moet er ook nog in." De schooldirecteur die in 30 jaar bijna met onze school vergroeid is. Natuurlijk krijgt ook dat artikel een plekje. En oh zeg, vergeet je niet een paar mooie bladzijden te maken van het hoge water?

Een week na de deadline is de krant nog steeds niet klaar. Eigenlijk moeten er nog twee babykaartjes in van de 2 allerkleinste Hèmertsen... maar dát gaat niet meer lukken, de krant heeft het maximaantal bladzijden bereikt. Die moeten helaas wachten tot de decemberuitgave.

Weet je wat nou zo leuk en mooi is? De krant is deze keer in kleur! Zoveel leuker om deze kleurige uitgave in handen te hebben met al die mooie, vrolijk gekleurde foto's erin! Zal ik nog eens wat verklappen? Hij blijft nog wel even in kleur ook! Deze krant. De mooiste krant van Nederland. Laten we dáár nou eens op gaan stemmen!

Gerda Kooijman-Groeneveld

Nieuwtjes van de dorpsraad

De scholen zijn weer begonnen en we komen met zijn allen weer in het ritme van de gewone dag.

Het gevaar van corona-besmetting is nog steeds actueel en we moeten met zijn allen dus proberen om hier zo veilig en goed mogelijk mee om te blijven gaan in de omgang met de ouderen en kwetsbaren in onze gemeenschap.

Toekomstvisie leefbaarheid

We hebben de vraag neergelegd bij de gemeente om ons gebiedsplan te toetsen en aan te mogen passen aan de toekomst.

Met de nieuwbouw van de Meander en van de Maastuinen zou de behoefte voor ons dorp aan openbare ruimte en voorzieningen misschien groter worden.

Het is dus nodig om verder vooruit te kijken en te denken en dit in het beleidsplan aan te passen.

Mocht U mee willen denken, dan kunt U Uw ideeën doorgeven aan de dorpsraad.

Parkeren begin Hofstraat

We zijn in gesprek met de gemeente over het begin van de Hofstraat, waar de straat sinds de herinrichting smaller is geworden en er dus geen ambulance, brandweer en busjes door kunnen.

Dit probleem is ook door aanwonenden aangekaart en er gaat besproken worden hoe dit op te lossen.

De rest van de Hofstraat is ook rigoreus aangepakt en ligt er weer netjes bij.

Bloembakken dijk

De bloembakken op de dijk bij de “hoek” hebben voor overlast gezorgd en zijn zelfs een paar keer van de dijk getuimeld.

Momenteel staan ze zover uit elkaar, dat de tractoren en vrachtwagens er wel weer tussen door kunnen en het lijkt erop, dat het zo werkt.

Dorpsplein aan de Binnenweg

Dit onderwerp is nog steeds in behandeling.

Jeugdleden

De dorpsraad heeft 2 nieuwe jeugdleden mogen verwelkomen. We hebben de zusjes Anne-Carlijn en Madeleine van Dam al een keer live op onze vergadering mogen ontvangen en zijn zeer blij met hun deelname. Zij stellen zich verderop in de dorpskrant aan U voor.

Werkzaamheden Molenstraat

Tot eind september is de Molenstraat gedeeltelijk afgesloten (geweest) wegens werkzaamheden aan de waterleiding.

Verder is het de bedoeling, dat het wegdek van de Molenpad ook opgeknapt wordt in dezelfde periode.

Initiatief fietspad aan de Maasdijk

Al jarenlang is er een de wens om langs de Bergsche Maasdijk een vrijliggend fietspad aan te leggen. En wat onze gemeente betreft ook liever vandaag dan morgen. Echter zitten er veel haken en ogen aan zo'n plan en is het tijd

om alle van belang zijnde partijen dezelfde kant op te laten kijken.

Zodoende is deze zomer een burgerinitiatief ontstaan, in feite een projectgroep, met als titel "Bergsche Maasdijk Veilig". Veilig voor fietsers en voetgangers middels een vrijliggend pad en veilig voor het overige verkeer door te zorgen dat de dijk geen racebaan wordt.

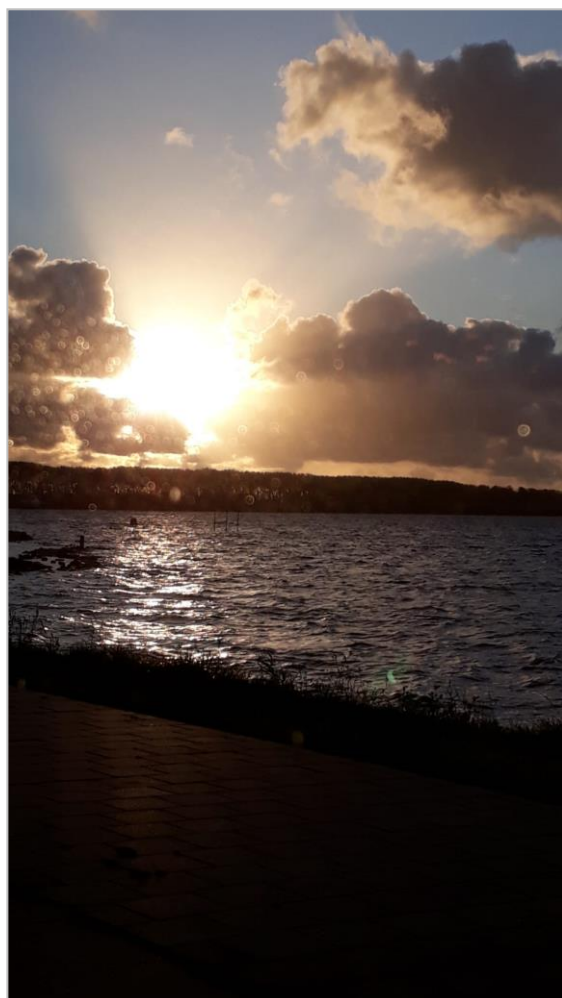

De projectgroep bestaat uit direct belanghebbenden en is als volgt samengesteld:

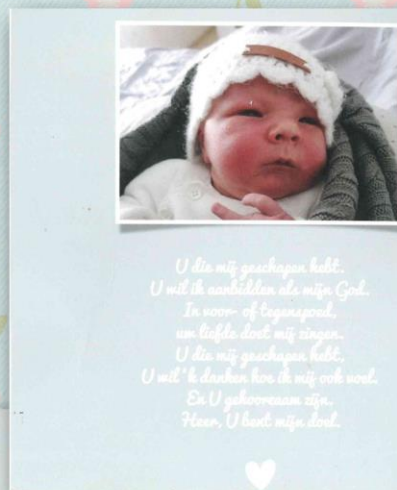
- Voorzitter Walter Esch (Dorpsraad Nederhemert en woont al bijna 50 jaar onderaan de dijk)
- Secretaris Mieke Sanders (lid van bewonersvereniging Vesting Heusden)
- Penningmeester Frank van der Velden (Voorzitter van bewonersvereniging Vesting Heusden)
- Lid Gerhard van Keulen (woont in Bern en kijkt uit op de dijk)
- Lid Hetty Kremers (Dorpsraad Well)
- Lid Willemien Hobo (Dorpsraad Nederhemert)

Begin september is er een verkennend gesprek geweest met de gemeente en is er een plan van aanpak opgesteld. Één ding is duidelijk ... het gaat nog jaren duren voordat onze doelstelling gerealiseerd zal zijn, maar we zijn ervan overtuigd dat dit het moment is om hierop in te zetten!

Onze kleinste Hèmertsen

Onze kleinste Hèmertsen

Williene

5 juli 2021

De HEERE, Die leven gaf en leven spaarde, heeft ons opnieuw verblijd met de geboorte van een dochter en zusje

Willie

We noemen haar Williene

3515 gram - 50 cm

Jan-Willem & Marije van de Oever - de Jong
Annemieke, Janneke

Maasdijk 5317 KS Nederhemert

JUDA

— 22 JULI 2021 —

De Heere, Die heel ons leven leidt,
heeft ons vervuld met dankbaarheid.
Hij spaarde en schonk nieuw leven,
een zoon en broertje werd ons gegeven.

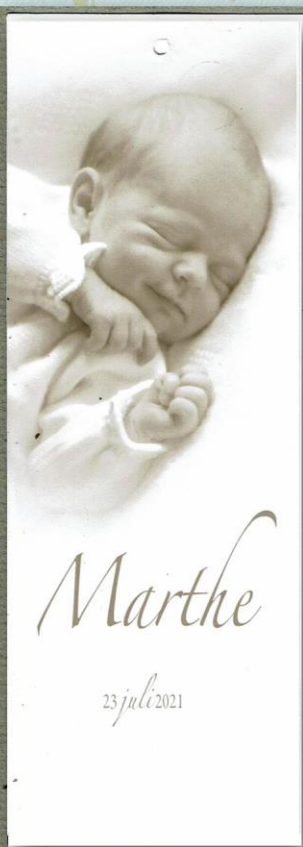
GIJSJAN JOHANNES CHRISTIAN

We noemen hem Juda

Wim & Marlinda Hovestadt
Joas & Boaz

Molenstraat 5317 JE Nederhemert

Onze kleinste Hèmertsen

Marthe

23 juli 2021

De Heere, Die leven gaf
en leven spaarde
verblijdde ons met de geboorte
van een dochter en zusje

Antonia Maria

22:29 - 2900 gr - 48 cm

Jaap en Marjan van Genderen

Anton
Arieke
Dianne
Joalien
Anne-Maaike

Molenstraat 29a
5317 JD Nederhemert
06-22682046

Jeftha

11 augustus 2021

*Mama's liefde moeten we delen,
papa's trots zijn we allebei.
Maar als broertje ben je alleen van mij!*

Wilt u komen kijken naar onze kleine vent?
Graag eerst een seintje voor het juiste moment.

Met blijdschap en in stille verwondering mochten wij,
uit Gods scheppende en bewarende hand,
een zoon en broertje ontvangen

Johannes Catharinus

Jeftha

🕒 12:00 uur 📏 50 cm ⚖️ 4000 gram

Arné en Petra Hoeflaken

Rowan

Tuinstraat 3

5317 JK Nederhemert

A: 06-11972892 P: 06-11688468

Nieuwe jeugdleden dorpsraad

Even voorstellen!

Wij, de zusjes Van Dam, zijn sinds afgelopen juli onderdeel van de Dorpsraad als Jeugdlid. Tijdens het opruimen van het zwerfafval in het voorjaar vroeg Walter Esch naar eventuele geïnteresseerden voor het deelnemen aan de Dorpsraad als 'Jeugdlid', en hier is het balletje gaan rollen.

Mijn naam is Anne-Carlijn van Dam, ik ben 22 jaar oud en daarmee de oudste van de twee. Op dit moment studeer ik aan de Universiteit in Tilburg, en volg ik de studie 'Human Resource Studies' (vroeger: Personeelswetenschappen), waarmee ik in januari (hopelijk) klaar ben. Daarnaast heb ik twee bijbaantjes, ik werk namelijk in het weekend bij Cafetaria L&L en doordeweeks naast het studeren ook nog een aantal uurtjes bij Kiki Kossmann als administratief medewerker. Mijn hobby's bestaan voornamelijk uit leuke dingen doen en een biertje drinken bij L&L met vrienden, vriendinnen en familie. Daarnaast ben ik regelmatig te vinden in de sportschool in Zaltbommel. Alles draait tenslotte om balans ;).

Mijn naam is Madeleine van Dam en ik ben 19 jaar oud, en daarmee dus de jongste van de twee. Op dit moment volg ik de opleiding Interieur Adviseur aan het Koning Willem 1 College in Den Bosch. Na de zomervakantie begin ik aan mijn laatste jaar, waarna ik volgend jaar wil gaan verder studeren op het HBO. Daarnaast heb ik één bijbaan, namelijk als administratief medewerker bij Kiki Kossmann. Ook doe ik graag leuke dingen met vriendinnen en familie, zoals naar het terras gaan om een borrelhapje te eten en een biertje te drinken. Ook heb ik een enigszins suffe hobby, maar wel erg rustgevend: puzzelen.

Mocht je een vraag hebben voor de Dorpsraad, dan kun je dus tegenwoordig ook bij ons terecht!

Anne-Carlijn en Madeleine van Dam

links: Madeleine, rechts: Anne-Carlijn

30 jaar Bergbikes

30 jaar Bergbikes

Rijwielhandel Gijs van den Berg

Ons is gevraagd om een stukje te schrijven van ons 30-jarig bestaan. Dat is wel een beetje lastig, 30 jaar en zoveel veranderingen.

14 september 1991 zijn we ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Toen rommelde Gijs in de Paardenbloemstraat wat in zijn schuurtje, kocht zo links en rechts 2^e-hands fietsen en zelfs inboedels van fietsenmakers die ermee stopten. Na een jaar kregen wij de gelegenheid om een stukje te huren bij Gerrit van Wijk in zijn autoshop. Daar was achter in een schuurtje ook een kleine werkplaats. We werden toen dealer van Batavus en later is Gazelle er bij gekomen. In 1994 kregen we de gelegenheid om een huis te kopen in de Kapelstraat waar we, na de nodige strubbelingen bij de gemeente, een winkel mochten bouwen.

In april 1995 is deze winkel geopend na een bijzonder druk jaar met ook nog de evacuatie erbij.

In Januari 1995 moesten we heel de winkel weer leegruimen die we net een beetje ingeruimd hadden. Gelukkig liep het goed af en konden we in april een opening vieren.

Na een aantal jaren waren we toch weer aan een verbouwing toe. De winkel werd fors groter met inmiddels ook werkschoenen er bij en niet te vergeten skelters en alle toebehoren van Berg Toys. Hier mag ook nog wel vermeld worden dat er heel veel skelters verkocht zijn bij oma van den Berg in Hedel. Heel veel plezier beleefde ze hieraan als er weer wat verkocht was. De skelters gingen daar als broodjes over de toonbank. En nu mogen we vermelden, als broodjes over het internet, wat er zeker allemaal niet beter op geworden is.

Na een forse verbouwing mochten we weer een opening houden in februari 2004. We hebben altijd veel hulp gehad van een vaste vriendengroep, wat ook altijd heel gezellig was. Anders hadden we al dat werk niet klaargekregen.

Ook met dank aan een trouwe klantengroep in Nederhemert en ook veel daarbuiten. In het begin had Gijs er bijna nog een volledige baan naast op de vrachtauto, wat steeds minder werd. Maar er nu toch weer af en toe er tussenuit knijpt met de vrachtauto. Liefst voor hulptransporten naar Griekenland en Roemenië.

Het mooie is dat Gijsbert Junior nu ook volledig in de winkel werkzaam is, zodat het ook wat makkelijker is om af en toe een ritje te doen.

Zo hopen we dat we toch nog wat jaartjes door mogen gaan. Er is veel veranderd in 30 jaar. De collectie skelters en fietsen is veel groter geworden en de laatste anderhalf jaar (Corona) steeds moeilijker verkrijgbaar.

Er moet nog veel gebeuren, wil alles weer een beetje normaal leverbaar worden. Dat vergt een oplossing en soms best veel energie. Hoewel de meeste klanten het wel begrijpen. Toch mogen we met dankbaarheid terugkijken op een soms drukke maar ook goede en mooie tijd.

Gijs en Ada van den Berg

Hoog water in de zomer

En toen.....kwam het water.

Overstromingen waren er in de afgelopen zomer in juli, iedereen zal het nog wel weten. Eerst kwamen de beelden en verhalen binnen in week 28 en wij zagen overstromingen in Limburg, Valkenburg, Roermond en andere plaatsen werden getroffen door zware regenval en overstromingen. Wij zagen beelden en foto's vanuit Duitsland waar soms vele huizen waren ingestort en er vele doden waren te betreuen. Ook waren er vele gewonden en werden mensen vermist. Ook delen van België werden zwaar getroffen en ook daar waren doden te betreuen en ook daar werden er mensen vermist.

Maar ook bij ons in de Maas ging het water stijgen en op dinsdag 20 juli was het hoogste peil bereikt. 3,27 boven ANP. En dat betekende overstromingen.

Mensen die aan de buitenkant van de dijk wonen werden getroffen door het hoge water en schuurtjes kwamen gedeeltelijk onder water te staan. Maar de grootste klap kregen de tuinders die op de Arkenswaard (in de volksmond de zandplaat genoemd) hun gewassen hadden staan zoals, bloemen, aardappels, mais, jonge plantjes enz. Dat ging allemaal verloren en vele tuinders raakten alles kwijt en werden hard getroffen door het hoge water.

Vele mensen kwamen kijken naar het hoge water en naar al die gewassen die onder water stonden. Het was net een film, vertelde mij iemand, en dan midden in de zomer.

Toen ik foto's maakte van het hoge water op de Arkenswaard, kwam Jacob van Wijk van de Riemerstraat ook even kijken en vertelde mij dat hij dit in zijn leven nog nooit had meegemaakt, overstromingen in de zomer.

Ook bij Gert-Jan Nieboer en Marja Wegman, die aan het begin van de Arkenswaard wonen, Maasdijk 11, stroomde alles vol. Gelukkig wonen ze zelf wat hoger, maar schuren, garage enz. liepen vol water. Op sommige plaatsen wel een meter hoog. Gert-Jan en Marja wonen al 6 jaar in het huis en hadden dit

nog nooit meegemaakt en zeker niet in de zomer.

Gert-Jan was ook niet te spreken dat de keersluis bij de Kromme Nol niet eerder dicht gedaan werd.

Dijkbeheerder Veenhof van het waterschap is nog op verzoek van Gert-Jan komen kijken maar hij kon ook verder niks doen want er waren afspraken wanneer de keersluis dicht zou gaan en dat is bij een waterstand van 3.50 boven NAP.

Water moet ruimte hebben en de Waard is een buffer, dat begrijpt Gert-Jan ook wel, maar het is toch verschrikkelijk voor al die tuinders op de Arkenswaard. Tussen de 5 en 10 bedrijven raakten alles kwijt, een grote schadepost voor hen.

Op moment van dit schrijven was niet bekend of er geld beschikbaar komt om zo de tuinders financieel wat tegemoet te komen in de schade die was ontstaan.

Er waren ook veel jonge plantjes aangepoot en ook die gingen allemaal verloren, alles stond onder water.

Toen ik een week later, nadat het water gezakt was, op de Arkenswaard kwam, stonk het naar rotte producten en dat zal nog wel even duren. Ik heb geprobeerd wat foto's te maken om een indruk te krijgen wat zich afspeelde op de Arkenswaard.

Dirk Brugmans

Hoog water in de zomer

hoogwater

zomer 2021

Hoog water in de zomer

hoogwater in de zomer

Zomer 2021

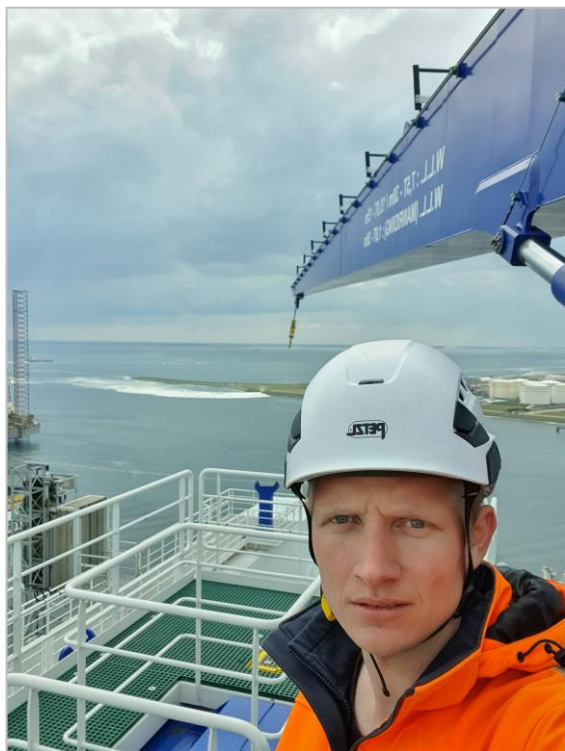
Nieuw bedrijf JBN Automation B.V.

Nieuw bedrijf JBN Automation B.V.

Een aantal maanden geleden had ik contact met de redactie van de dorpskrant, en na wat e-mails kreeg ik het aanbod om een stukje over de onderneming en de persoon erachter te schrijven. Hierop heb ik meteen ja gezegd, waaruit dit stuk is ontstaan.

Eerst iets over mezelf en hoe ik in Hèmert terecht ben gekomen. Zelf ben ik, Johan de Bruin, geboren en getogen in Geldermalsen. Ben getrouwd met Heidi van Wijk, en we zijn trotse ouders van 2 zoons. Na ons trouwen zijn we in Hèmert in de Boterbloemstraat gaan wonen, maar uiteindelijk wonen we nu tegen het einde van de Molenstraat.

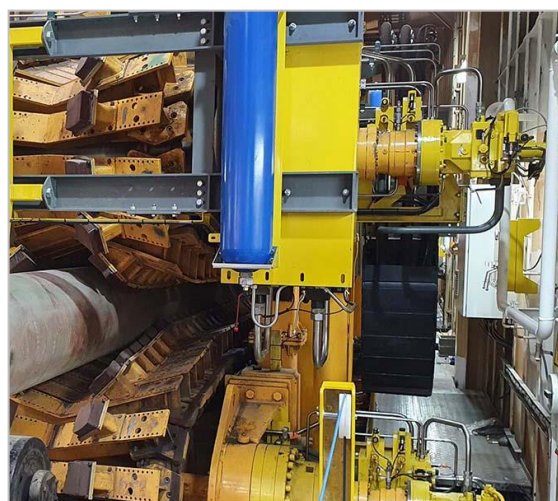
Met het bedrijf JBN Automation B.V. voer ik opdrachten uit binnen de industriële automatisering. Dit kan gaan om software-ontwikkeling en/of het inbedrijfstellen in zowel binnen- als buitenland of het uitvoeren van serviceopdrachten. Ook het leveren van de benodigde hardware behoort hierbij tot de mogelijkheden.

Veel krijg ik de vraag hoe ik hierin terecht gekomen ben. Na mijn Havo-diploma ben ik verkort de MBO Werktuigbouwkunde gaan doen, omdat ik graag praktisch bezig was en niet zoveel van fysiek leren hield. Uiteindelijk een afstudeerstage gedaan bij een hydrauliek bedrijf. Ik was aan het einde daarvan van mening dat ik hier als monteur aan de slag zou gaan. Echter gaf men daar aan meer potentie te zien en boden ze me de mogelijkheid om middels een duaal traject de opleiding HBO Mechatronica te gaan volgen om mezelf te ontwikkelen naar een software-engineer. De rest spreekt voor zich denk ik. Achteraf ben ik blij dit traject te hebben gevolgd, de mechanische en elektrische achtergrond heeft me in de praktijk al vaak geholpen.

Als mensen het woord software engineer horen, denkt men vaak aan ICT en computers. Het heeft in de basis veel raakvlakken maar ik houd me vooral bezig met de aansturing van machines, het liefst zo groot mogelijk. Ik ben bijv. in Zuid-Korea geweest om een platform van 42.000 ton (!) 25 meter op te vijzelen. Of boren in de bodem van de dode zee in Israël met een boor van zo'n 6 meter hoog en ruim 2 meter doorsnede. Een stuk engineering achter een bureau hoort erbij, maar het liefst ben ik praktisch bezig en zit ik met mijn laptop naast een machine.

Dit laatste heeft me uiteindelijk doen besluiten om eind 2019 als zelfstandige verder te gaan. Ik ben voor diverse bedrijven werkzaam geweest in hydrauliek, tuinbouw en voedselindustrie, maar uiteindelijk kon ik daar steeds niet de dingen blijven doen die ik echt leuk vind. Voor de momenten dat ik achter een bureau moet zitten, ben ik op het kantoor bij mijn schoonouders te vinden. Mijn hart ligt nog steeds bij hydrauliek en de daarbij behorende installaties zowel maritiem als offshore, echter vallen de vele buitenland reizen slecht te combineren met een gezinsleven. Daarom ook veel in andere branches aan het werk, zoals procesindustrie, logistiek, agrarische of mobiele machines.

Regelmatig krijg ik ook de vraag hoe ik de toekomst zie.

Voor ik als zelfstandige aan de slag ging was veel gebaseerd op zekerheid, dit heb ik los moeten laten.

Door me flexibel op te stellen qua planning en beschikbaarheid, komt er veel op m'n pad. Zo ben ik nu ook bezig met elektrificatie van een mobiele kraan, gecombineerd met waterstof. Daar zie ik wel toekomst in. Ik zou graag ooit eigen producten ontwikkelen, maar tot op heden blijkt daar nog weinig tijd voor i.c.m. de huidige opdrachten.

Johan de Bruin

Nieuwe bewoners

Kapelstraat 29

Wij zijn Rienk Kessenich (62) en Joke Wiggers (60). We wonen sinds 8 april 2020 aan de Kapelstraat 29. Midden in de coronatijd zijn we hier neergestreken en hebben daarom nog maar weinig meegemaakt van het echte Hèmertse dorpsleven. En dat vinden we jammer.

Hiervoor hebben we jaren in Leerdam gewoond waar we elkaar ook hebben leren kennen.

Rienk werkt bij de Omgevingsdienst Midden en West-Brabant in Tilburg als leidinggevende en Joke werkt als woonbegeleider op een woonvoorziening van Philadelphia voor mensen met een verstandelijke beperking in Leerdam

We hebben 3 zoons, 3 schoondochters en 3 kleinkinderen (6, 4 en 1,5 jaar) die regelmatig hier te vinden zijn. Dit jaar hopen we nog 2 kleinkinderen te mogen begroeten. Eén dag in de week passen we op onze kleinkinderen. Ze logeren hier ook graag.

Rienk heeft een passie voor muziek en sport kijken. Daarnaast klust hij graag wat in en om het huis. Joke houdt van fröbelen zoals (kinderkleertjes) naaien, breien en haken, lezen, een beetje tuinieren en tennissen. Dat laatste hoop ik binnenkort weer op te pakken hier in de buurt. Ik zoek nog een tennismaatje. Rienk deed vrijwilligerswerk voor de PvdA in Leerdam en is nu ook weer betrokken bij de plaatselijke afdeling.

Ik (Joke) doe vrijwilligerswerk bij Kerk aan de Linge in Leerdam. Zodra de termijn van 4 jaar erop zit ga ik op zoek naar een kerk hier in de buurt waar ik me thuis kan voelen. Samen wandelen en fietsen we graag. En dat kan hier goed met de (afgedamde) Maas in onze achtertuin.

We hopen in de komende jaren het echt dorpsleven te mogen ervaren en een beetje in te burgeren. We hebben goede hoop dat dit gaat lukken. Aan de dorpsbewoners zal het niet liggen. We worden door iedereen gezellig begroet en dat voelt goed.

Stem op de mooiste boom van Nederland

Hij staat in Nederhemert-Zuid! De sequiaboorn bij het kasteel.

Tijdens een wandeling over het Eiland Nederhemert kwamen wij nog 2 of 3 sequiabomen tegen, waarvan 1 bij het Kasteel.

Toen Koning Willem II in 1816 met Anna Pauwlona in St. Petersburg in het huwelijk trad, mocht Carel Anne Daniël van Nagell, die op kasteel Nederhemert woonde, mee als kamerheer van de koning.

Na alle festiviteiten te hebben meegemaakt, heeft hij als afscheid van de Russische hoofdstad nog plantjes of zaden van sequiabomen ten geschenke gekregen, waarvan er dus nog enkele op het Eiland staan te pronken.

Toen het kasteel op 12 januari 1945 in brand werd geschoten en het een vuurzee van enkele dagen was, brandde de nabijstaande Sequiaboorn niet af, ja hij staat er heden ten dage nog.

Op internet is veel over de Sequiaboorn te lezen. Bekend is dat hij bosbranden overleeft. Als u deze bomen nog wilt zien, maak een wandeling over het mooie Eiland.

Van harte gefeliciteerd! Uw boom is door de vakjury genomineerd als winnaar van uw provincie. Hieronder vindt u een overzicht van alle twaalf genomineerden:

1. Drenthe: De Menora-boorn (Meppel)
2. Flevoland: De Koningsboorn (Zeewolde)
3. Friesland: De kinderboorn die baby's brengt (Jubbega)
4. Gelderland: Een koninklijke boorn (Nederhemert-Zuid)
5. Groningen: Een enorme overlever (Den Ham)
6. Limburg: De linde bij de oude pastorie (Maasniel)

7. Noord-Brabant: De kloosterboorn van de Eikendonk (Den Dungen)
8. Noord-Holland: Een boorn met een oorlogsverhaal (Velsen)
9. Overijssel: De Kroezeboorn (Tubbergen)
10. Utrecht: Een boorn met een familiegeschiedenis (Rhenen)
11. Zeeland: De kastelein (Oudelande)
12. Zuid-Holland: Het Graf van de Onbekende Dichter (Rotterdam)

Op 1 september start de landelijke stemronde, waarmee de uiteindelijke winnaar van de nationale titel De Boorn van het Jaar 2021 wordt bepaald. Stemmen kunnen worden uitgebracht via de website: www.deboornvanhetjaar.nl.

Aan u de uitdaging om vanaf 1 september zoveel mogelijk stemmen te winnen voor uw eigen genomineerde. De stemronde duurt tot en met 18 oktober 12.00 uur. De boorn met de meeste stemmen wint de titel De Boorn van het Jaar 2021 en doet tevens als Nederlandse inzending mee aan de verkiezing van European Tree of the Year 2022.

Stemt u ook op deze mooie boorn op ons eiland??

Gerrit van de Werken

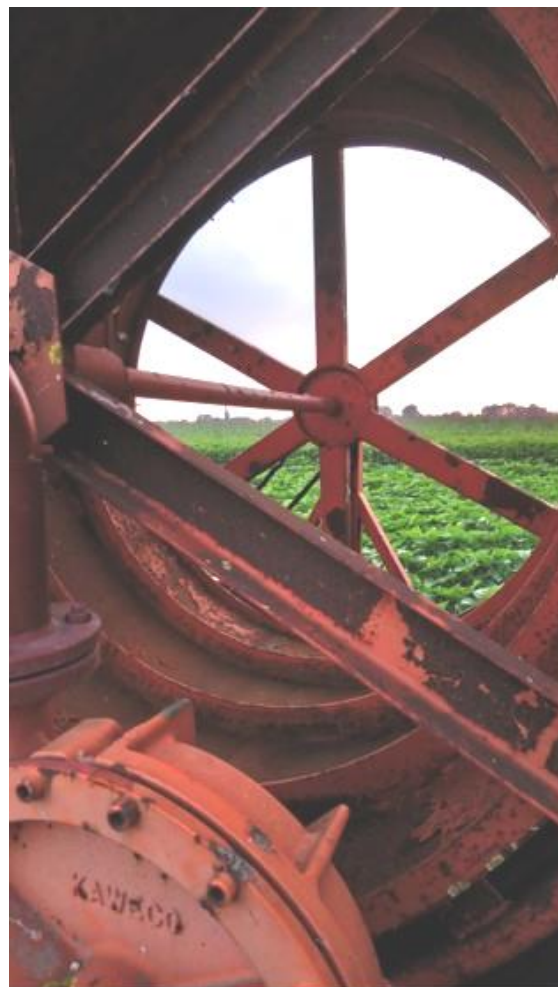
STEM!

OP DE MOOISTE BOORN DIE
IN NEDERHEMERT STAAT!

Column de vrouw met de hond

Ieder dorp heeft zijn eigen dorpsleven. Zo ook Nederhemert. En binnen dat dorpsleven bevindt zich o.a. het kerkelijk leven, verenigingsleven zoals bijvoorbeeld de Oranje Trouwvereniging, muziekvereniging enzovoort. Maar al lopend met mijn hond kwam ik er achter dat er nog een leven op ons dorp is, maar dat niet onder te delen valt binnen een categorie. En dat is het leven, en nu moet ik goed opletten dat ik het juist schrijf, op de uiterwaard of zomerpolder ook wel genoemd. Maar wie zou mij dan begrijpen? De Waerd klinkt goed in mijn mond om uit te spreken, maar als ik dat doe, dan trekt menig dorpsbewoner zijn of haar wenkbrauwen op en zal zeggen dat ik het niet goed uitspreek. In onze volksmond is het volgens mij 'de wêrd'. Maar ik hou het bij de Waerd.

Op een koude winterdag liep ik met mijn hond naar de Waerd. Er hing een bordje in een boom met daarop verboden toegang. En toch zijn we doorgelopen. Hierover voel ik mij nog altijd schuldig en biecht het hier dus maar op. Er was niets te zien op de Waerd. Alles stil en verlaten. Toen ben ik zo dom geweest om m'n hond los te laten, waardoor ze pijlsnel richting de Put verdween. Roepen had geen zin. En daar stond ik dan braaf te wachten of hondjelijef terug zou komen. Het was koud en stil, en ik zat op m'n gat op het betonpad en bedacht dat dit niet nog eens zou gebeuren. Na lang wachten kwam hond bekaf terug.

En alhoewel het bordje nog steeds in de boom hangt, ben ik nogmaals samen met m'n hond, in een ander seizoen teruggegaan. Maar wel met toestemming van een van de grondbezitters. En dan zie ik daar jongeren die hardwerkend hun zakcenten verdienen.

Jongeren die daar hun hoofden boven de bloemen uitsteken en een eerste verliefde blik richten op een ander. Jongeren die na een warme dag hetzelfde pad op de Waerd weer afgaan om aan het einde daarvan verkoeling te zoeken in de Maas. Uren en dagen brengen zij en hun werkgevers op de Waerd door. Karren vol met bloemen worden afgevoerd naar huis om daar op te bossen en klaar te maken voor de veiling. Het leven op de Waerd. Dikke waterslangen liggen in de zomer klaar voor gebruik. En bij een lange warme droge zomerperiode hoor je 's avonds de cadans van de waterkanonnen die het maaswater over de Waerd verspreiden. Hoeveel water is er al niet uit de Maas gepompt om de velden te bevochtigen?

En weer een andere keer liepen ik en mijn hond het pad af op de Waerd. Wat een rust en stilte heerste er. Alleen rumoer van de steenfabriek was te horen. Verder alles stil en rustig. Mijn hond hield ik aangelijnd, want anders was ze zo foetsie achter een nooit te vangen haas aan. Ik zag het stil en hard werkende volk aan. Sommige hoofden staken boven de zonnebloemen uit. Een prachtig en mooi gezicht. Mooier dan menig lavendelveld in Frankrijk met hun arbeiders. Een mooier gezicht dan de theeplantages in China waar je Chinese hoedjes boven het veld uit ziet steken. Een mooier gezicht dan menig tulpenveld in

Lisse. Ik zag het werkvolk aan. Ik keek....en zag de ene bukkend, de andere staand. Ik keek.... En ik zag hun eindeloos gevecht met het onkruid aan. En een sonnet (soort gedicht) schiet me te binnen.

Lof van het onkruid

Godlof dat onkruid niet vergaat.
Het nestelt zich in spleet en steen,
breekt door beton en asfalt heen,
bevolkt de voegen van de straat.

Achter de stoomwals valt weer zaad;
de berenklaauw grijpt om zich heen.
En waar een bom een trechter slaat
is straks de distel algemeen.

Als hebzucht alles heeft geslecht
straalt het klein hoeftblad op de vaalt
en wordt door brandnetels vertaald:

'gij die miljoenen hebt ontrect:
zij komen – uw berekening faalt.'
Het onkruid wint het laatst gevecht.

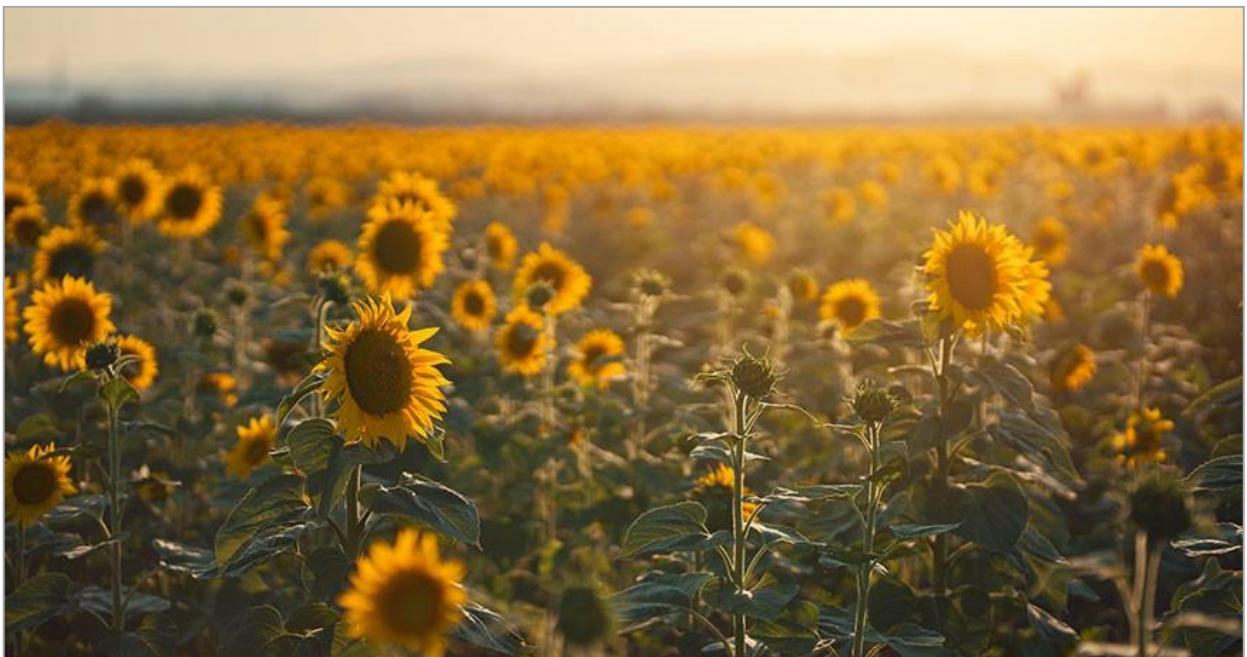
(Ida Gerhardt)

Maar niet alleen op de Waerd zie ik noestige tuinders met een grote onverstoordbaarheid en doorzettingsvermogen de strijd aangaan met het onkruid. Ik zie dorpsbewoners ook op andere plaatsen onkruid schoffelen. En maar schoffelen en schoffelen. En dat alles voor de hebzucht zoals hier boven vermeld staat? Hebzucht is de wortel van alle kwaad. Maar ik geloof niet dat alle tuinders van ons dorp hebzuchtige mensen zijn. Toch is het een mooie sonnet met een veelzeggende inhoud.

Op 19 juli 2021 ben ik samen met mijn hond nog eens naar de Waerd gelopen. Wat was het daar en op de dijk een drukte van belang. Velen gingen kijken naar het hoge water in de zomer. Het was een triest gezicht. Niet de tuinder bevochtigde de Waerd met Maaswater maar de Maas zelf gaf het water in overvloed. Zelfs zoveel dat er schade werd geleden op het land. De overstroming in Limburg nam nog net dit laatste stukje land mee in haar schade. Dit stuk land dat bij ons Nederhemert hoort. Dat stukje 'verboden toegang' land wat toch een piepklein beetje van ons allemaal is.

Maar ik ben niet iemand die graag achteromkijkt. Integendeel. Ik blik liever vooruit, de toekomst in. En zo zie ik dat er weer opnieuw geplant is. Laten we hopen op een goed gewas met een goede opbrengst. Vanaf deze plaats wens ik een ieder die op de Waerd werkt veel kracht, sterkte en gezondheid toe om te arbeiden.

Nog even een lentebericht...

Van de Wegwijzer

Wat was het fijn dat we na de lockdown weer naar school konden. Het was heerlijk om elkaar weer te zien en elkaar te spreken. En toen hadden de jufs ook nog een mooie coronaproof-excursie geregeld. Wat duurde het lang voordat het 30 maart was! Eindelijk was het zover: we mochten bij de jonge lammetjes gaan kijken. Vooraf mochten we eerst nog bij de juf gaan koffie drinken.

Toen we bij de juf aankwamen, was er een verrassing. De helft van de groep mocht maar naar binnen. De andere helft ging eerst naar de burens van de juf. Want daar wonen achter in de schuur hele mooie, lieve konijnen. En zij hadden jonkies gekregen. Wij mochten deze bekijken en aaien.

Het was deze dag heel mooi weer. De schuurdeuren stonden wagenwijd open.

Wij konden zo naar binnen lopen. Wat een mooie, lieve beestjes waren dat zeg! We leerden dat een mannetjeskonijn ram heet en een vrouwtjes konijn voedster. De konijnen zaten in mooie grote

hokken maar ze mochten speciaal voor ons er ook even uit. Wat prachtig was dat! Het was jammer dat we weer weg moesten. We hadden wel veel langer willen blijven.

Daarna kregen we toch echt wat drinken en een koekje of chocolaatje bij de juf. Leuk hoor om eens bij de juf in huis te zijn in plaats van in de klas.

Omdat de boer er niet was, gaven we aan Johanna het cadeau wat we gemaakt hadden als dank voor ons bezoek. Johanna wilde ons ook niet met lege handen laten vertrekken. Na het handen wassen kregen we van haar een lekker zakje snoep voor mee naar huis. Het was een mooie, leerzame morgen en we waren blij dat we nog zo'n leuke excursie konden hebben in coronatijd.

Hartelijke groeten van groep 1-2B
(Schooljaar 2020-2021)
De Wegwijzer Nederhemert

Toen de andere groep ook de konijntjes gezien hadden, gingen we weer met z'n allen op pad. Naar de boerderij in de Molenstraat van meneer Gerrit van Genderen. Daar lopen de lammetjes van boer Arie. Helaas kon Arie er zelf niet bij zijn, maar zijn moeder vertelde ons van alles over de lammetjes en de schapen. We zagen lammetjes rennen en huppelen in de wei maar in de schuur zagen we ook hele mooie, lieve, kleine lammetjes die net geboren waren. We leerden van Johanna dat een mannetjesschaap ook ram heet en een vrouwtjesschaap: ooi.

RB

30 jaar directeur op de Wegwijzer!

30 jaar directeur op de dorpsschool.

Op 1 augustus 1991 werd Van der Toorn op de school in Nederhemert benoemd als directeur. Dat is inmiddels dus al meer dan 30 jaar geleden.

Van der Toorn: "Toen ik hier kwam kreeg ik van het bestuur alle ruimte om er iets moois van te maken. Ik moest wel erg wennen aan de onderlinge communicatie." Die was anders dan Van der Toorn gewend was. Als men het ergens niet mee eens was trok men flink van leer tegen elkaar. Men spaarde elkaar bepaald

niet. Maar tot zijn verbazing was aan het eind van bijvoorbeeld een vergadering alles weer koek en ei en werd er vaak bij een van de bestuursleden thuis tot diep in de nacht gezellig een borreltje gedronken. De sfeer in de bestuursvergadering was over het algemeen prima en alles werd tegen elkaar gezegd. En eigenlijk is dat nog steeds zo, al is er wel in de loop van de tijd e.e.a. veranderd. Dit komt ook omdat de bestuursstructuur van overheidswege veranderd moest worden in een Dagelijks Bestuur en een Toezichthoudend Bestuur. De borreltjes zijn echter wel verleden tijd en echt laat wordt het ook niet meer. Als waren die beginjaren wel een gezellige tijd.

In het team heerste een 'eilandencultuur'. Iedereen deed wat hij zelf goed vond en er was weinig samenwerking. We praten natuurlijk wel over 30 jaar geleden. Dit is een van de dingen die Van der Toorn het eerst heeft aangepakt. Zorgen voor een veilige en gezellige sfeer in het team en voor de leerlingen. Dat vindt hij één van de belangrijkste dingen in het onderwijs. Gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor de hele schoolorganisatie. Ook pakte hij de vernieuwing van methodes en het leerlingvolgsysteem aan. Gegevens van de kinderen stonden allemaal nog op papier. Bij binnenkomst heeft hij de typemachine aan de kant gezet en vervangen door de computer. En hiermee kwam in het eerste jaar een digitaal leerlingvolgsysteem de school binnen. Hij merkte dat het invoeren van veranderingen niet zo gemakkelijk ging. Bijvoorbeeld op een snelle, constructieve en gestructureerde manier vergaderen was men niet gewend. Ook was men niet echt gewend dat men inspraak over iets kon hebben en dat er breed overleg mogelijk was.

Opmerkelijk vond hij ook dat diverse bestuursleden al jarenlang in het bestuur zaten. Soms hadden ze zelf al een hele poos geen kinderen meer op school. Dat was heel fijn vanwege hun ervaring, maar ook bijzonder omdat veel dingen lang bij het oude bleven. In

het begin was er weinig zicht op het totaal. Er was bijvoorbeeld geen duidelijk overzicht van de financiën. "Je wist nooit goed wat er was en waar het aan uitgegeven werd". Het was wel zo dat hij nooit beperkt werd in wat hij voor de school wou aanschaffen. Daar was hij wel dankbaar voor, omdat je dan de zaken sneller en meer naar de hand kon zetten.

Maar ook het werken met de financiën is veranderd. Met de komst van Teus Bok in het bestuur kwam er verandering in en werd er meer structuur aangebracht. Dit werd door de volgende penningmeester Cornelis Bouman nog verder uitgewerkt. Toen ook deze vertrok is het door de huidige penningmeester ondergebracht bij de VGS. Door de groei van het aantal leerlingen en van het personeel spreken we inmiddels over een jaaromzet op schoolniveau tussen de 1 en 1,5 miljoen euro. Daar moet wel goed mee om worden gegaan. En er wordt vanuit de overheid ook steeds meer naar gekeken.

Ook in het personeel is er in de loop van de tijd het een en ander gewijzigd. Van het toenmalige personeel is bijna niemand nog werkzaam op school. Verder is het in de loop van de tijd een komen en gaan van teamleden geweest. Hoewel er wel bij gezegd moet worden dat de meesten lange(re) tijd blijven werken en vertrek bijna altijd plaatsvindt door huwelijk, waardoor iemand te ver weg gaat wonen en de reistijd een struikelblok wordt.

Van der Toorn blikt terug op de beginjaren: Plezier met de kinderen en collega's stond hoog in het vaandel. Op warme dagen kwam het voor dat de brandslang werd uitgerold en spoot hij de kinderen nat op het plein. Ook de collega's ontkwamen niet aan een waterstraal. Niet iedereen liet dat gebeuren en zo gebeurde het dat leerkrachten elkaar zelfs tot in de gangen natspotten. In de winter, als er een pak sneeuw was gevallen, ontstonden er met de hele school inclusief de meesters en juffen sneeuwbalgevechten en werden er gezamenlijk enorme sneeuwpoppen gebouwd. Waar van der Toorn in zijn team om bekend staat: "Als er iets te vieren valt is er iets lekkers bij de koffie en er was vaak aanleiding om met elkaar lekker te gaan eten." Dit alles bevorderde de onderlinge sfeer maar ook de samenhang in het team.

In de beginjaren begon Van der Toorn in 1991 bijna volledig in groep 8. Er waren wel een aantal middagen vrij geroosterd voor directietaken. "Het was heel erg druk. In een paar middagen moest al het directiewerk gebeuren en er moest ook op een goed niveau lesgegeven worden." Het lesgeven was in die tijd heel frontaal. Er werd uitsluitend klassikaal lesgegeven. Hij probeerde dat wel te veranderen door niveau in z'n lessen aan te brengen, maar het was niet te vergelijken met hoe het nu gaat. Het lesgeven in groep 8 was heel erg leuk. De kinderen waren heel open en spontaan en er waren mooie gesprekken. Elke

morgen en middag begonnen ze met een

psalm. Ze begonnen bij psalm 1 vers 1 en zo werd het hele psalmboek doorgezongen. Ook was het mooi om na een Bijbelverhaal een poosje na te praten. Zijn groep werkte als eerste van de school al snel op de computer. Er stond maar één computer in de klas voor de hele groep. Hier stond het programma 'hoofdwerk' op. Als je met de rekenles begon, ging de eerste achter de computer en zo wisselde de hele klas zich tijdens de rekenles af. Ze maakten zo heel veel rekenkilometers en vonden het nog leuk ook. Wat Van der Toorn niet gewend en heel mooi en bijzonder vond, was het open-toelatingsbeleid. Prachtig om bijna alle kinderen van het dorp op één school te hebben, ongeacht waar ze vandaan kwamen. Hoewel dit in het verleden wel met ups en downs gegaan is, is hij heel blij dat dit nu nog steeds zo kan zijn. Als hij kijkt naar de dorpskrant is het mooi en bijzonder dat er van alle geledingen iets in kan staan. Men heeft over het algemeen een goede verstandhouding onderling en accepteert en respecteert elkaar.

Met structureel voor de klas staan is Van der Toorn in 2001 gestopt. Toen is hij fulltime directeur geworden. De laatste jaren van het lesgeven waren druk en zwaar. Een van de collega's studeerde voor dominee en ging met vicariaat. Van der Toorn stond toen in zijn eentje gedurende die tijd fulltime voor groep 7 en 8, ongeveer 50 kinderen. Er moesten van twee groepen stapels schriften worden nagekeken. De werkdruk was heel zwaar. Een extra belasting in die periode: Van der Toorn moest bijna dagelijks naar Scheveningen om bij zijn zieke vader te waken. Het directiewerk moest worden gecombineerd met het werken voor de klas. In het team ging het een poosje niet lekker. Na een lastige, moeilijke periode bleek dat het besturen/managen van een éénpitter (één school onder één bestuur) meer vergde dan een paar middagjes directietaken. Sinds 1993 deed Van der Toorn, na het vertrek van juf Oosse, het directiewerk alleen. Dat werd teveel. Er werd besloten dat vanaf 2001 een adjunct-directeur hem terzijde zou staan. Dit is in 2007 gewijzigd in een Managementteam met twee bouwcoördinatoren waarmee de directeur kan overleggen en taken delegeren. En dat Managementteam is er nog steeds.

Verbazing was er over het zingen van de kinderen: Vanuit Scheveningen en Genemuiden was hij gewend dat er uit volle borst en met veel volume gezongen werd. Hier was dat veel minder. In groep 8 zongen vooral de jongens bijna niet mee. Ze zagen het nut van zingen niet zo. Later, toen collega Den Ouden op school kwam, kreeg hij een medestander. De kinderen kregen zelf plezier in zingen. Ook het samen zingen door alle kinderen samen in de middenruimte -wat toen regelmatig plaatsvond- bevorderde het plezier om te zingen. En vergeet niet het zingen bij de vlag vlak voor Koninginnedag (later Koningsdag). Jammer dat dit ook al een paar jaar niet meer plaats heeft kunnen vinden. Het is leuk en fijn om met veel belangstellenden samen vaderlandse liederen te zingen!

Een grote wens was het oprichten van een kinder- of schoolkoor. Dat is inmiddels ten dele gelukt. Maar inmiddels zijn er diverse dirigenten gekomen en gegaan. "We hopen dat we nu met Rinaldo en Lydia de Korte, die dit nog wel een poosje willen blijven doen, een paar enthousiaste dirigenten hebben. Door corona liep het allemaal niet vlekkeloos, maar de kinderen waren heel enthousiast geworden!" Het zingen heeft Van der Toorn zelf van huis uit mee gekregen: "Zingen geeft ruimte om wat in je hart leeft naar buiten te brengen".

Wat Van der Toorn ook opviel in Nederhemert was de gemoedelijke cultuur tussen de kinderen onderling: In Scheveningen en Genemuiden werd er regelmatig flink gevochten met elkaar op het schoolplein. Hier was en is dat eigenlijk nooit aan de orde.

De tijd dat Van der Toorn les gaf was een mooie tijd. Er was ruimte voor sfeer en gezelligheid maar ook voor serieuze zaken en er werd hard gewerkt. Overigens is dat laatste nog steeds zo.

In 30 jaar is het onderwijs behoorlijk veranderd. Inmiddels zijn er digiborden die de lesmethoden ondersteunen. Het documentatiecentrum wordt nog weinig gebruikt: inmiddels wordt heel veel op internet opgezocht. Vroeger was het streven: de hele week één leerkracht per groep. Dit is tegenwoordig bijna ondenkbaar geworden. Klassikaal lesgeven is veranderd in werken in niveaus en onderwijs op maat. Per groep zijn er nu 3 tot 5 niveaus waarin wordt lesgegeven. Leerlingen gaan alleen nog naar het speciaal onderwijs als er geen goede mogelijkheden meer zijn op deze school. Een aantal kinderen volgen op deze school zo nodig een eigen leerlijn, soms geheel losgekoppeld van de groep. Ze blijven dan bij hun eigen dorps- en leeftijdsgenoten op school. Maar dat kan alleen als het goed is voor het welbevinden van een kind, als de situatie in een groep het toelaat en als de leerkrachten het aan kunnen.

En wat ook veranderd is dat er veel meer mensen op school werken als in de beginjaren. Dan had je in de regel één leerkracht voor een groep. En dat was het dan. Nu zijn Intern Begeleiders, Remedial Teachers, Lerarenondersteuners, Onderwijsassistenten en zo meer. Met elkaar vormen zij het team wat probeert de kinderen zo goed mogelijk te geven.

Waar hij ook veel waarde aan hecht: iedereen van zijn team werkt volgens en in een professionele cultuur. "Leerkrachten zijn professionals met een HBO-opleiding. Je mag dus van hen verwachten dat zij hun werk goed, zelfstandig en in samenhang doen". Het werk van de directeur is dan ook niet alleen om de leerkrachten in de gaten te houden of ze hun werk wel goed doen. Hij gaat er van uit en heeft het vertrouwen dat ze het ook doen. Als schoolleider, of manager van de school houdt je alle touwtjes in handen. Hij stuurt alles in de richting die hij samen met het MT voor ogen heeft. Hij is en blijft eindverantwoordelijk voor de behaalde resultaten en het hele schoolgebeuren. Daarom wordt in het Managementteamoverleg wekelijks alles doorgesproken. Het wel en wee van elke leerkracht wordt besproken. Ook de leerlingen worden doorgenomen en de onderwijskundige zaken die uit de onder- en bovenbouwvergadering besproken moeten worden komen ook op tafel. Zo blijft de directeur toch van alles op de hoogte.

In het begin was het schoolbestuur veel dichter bij het onderwijs op zich betrokken. Ook het bestuur heeft een professionele omslag gemaakt in de loop van de jaren. Zij besturen nu meer op afstand terwijl de directeur in principe eindverantwoordelijk is voor de hele gang van zaken. Hij legt één keer per maand verantwoording af van wat er is gebeurd en wat er nog te doen staat. Het praten over leerlingen en de inhoud van het onderwijs komt nauwelijks meer voor op de bestuurstafel. Het gaat voornamelijk om de resultaten, personeel, financiën en huisvesting.

Is er geen moment in die 30 jaar, of in de toekomst, dat hij hier wil stoppen? Nee, ook na 30 jaar blijven er nog steeds dingen die anders en beter kunnen. Het werk is eigenlijk nooit klaar en het blijft altijd leuk en afwisselend. Soms maakt hij zich zorgen over de toekomst. Bestuursfuncties zijn lastig in te vullen. Iedereen heeft het druk. Hoewel de ouderbetrokkenheid heel goed is, is het te merken dat ook de ouders het steeds drukker krijgen. In die zin kan ook de visie van de school worden gezien. Deze visie staat verwoord op het plein: "Samen voor elkaar" Het blijft een streven om dit met alle betrokkenen van de school zo optimaal mogelijk in te blijven vullen.

De laatste paar jaren waren druk en hectisch. Corona had grote invloed op het schoolgebeuren. Een paar keer een schoolsluiting. Een aantal keren groepen naar huis omdat er een besmetting was in een groep. En groep 8 een hele poos in het dorpshuis. Dit is absoluut niet bevorderlijk voor het onderwijs.

Gelukkig heeft de overheid extra geld beschikbaar gesteld en mogen we ontzettend dankbaar zijn dat we voor dit nieuwe schooljaar weer een aantal mensen hebben kunnen benoemen.

Meer personeel betekent ook dat er meer ruimte moet zijn. Daarom is door de conciërge de ene helft van de middenruimte verbouwd naar drie ruimtes, zodat daar o.a. onderwijsassistenten met kinderen aan het werk kunnen. En in de andere helft van de middenruimte komt een groep te zitten. En dan zit de school he-le-maal vol. De groei van het aantal leerlingen is niet gestagneerd en de komende jaren zal het leerlingenaantal nog blijven groeien. Daarom zijn er momenteel

gesprekken over een mogelijke uitbreiding van de school.

We hopen dat we het komende schooljaar met extra personeel in rust en gezondheid onderwijs kunnen geven, zodat de opgelopen achterstanden weggewerkt kunnen worden. Als team doen we er alles aan om zo goed mogelijk onderwijs te geven. Maar alles is wel afhankelijk van de zegen van de Heere. Dat hij ons allen wijsheid wil schenken om op een goede wijze onderwijs te geven.

Loof, loof den HEER, mijn ziel, met alle krachten;
Verhef Zijn naam, zo groot, zo heilig t' achten;
Och of nu al, wat in mij is, Hem preez!
Loof, loof, mijn ziel, den Hoorder der gebeden;
Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden;
Vergeet ze niet; 't is God, die z' u bewees.
(Psalm 103 vers 1)

De school in vroeger jaren

De school in vroegere jaren.

Eerst iets over de kleuterschool. Net na de oorlog ben ik op de kleuterschool geweest, dat was de voormalige naaischool, aan de hoek, bij Juffrouw Schulz. Waar nu Wed. van de Werken woont. Juffrouw Schulz werd toen nog voor haar werk betaald door Mevr. Roseboom. Later ging de regering de scholen subsidiëren. Er is later een nieuwe school gebouwd aan de Hofstraat. Ook deze is gesloopt, en opgenomen in "de Wegwijzer". Toen we bij juffrouw Sjoels naar school gingen, dan gingen we lopend uit school naar huis, we werden niet gehaald, er was niet zoveel verkeer. Met een groepje, weet ik nog, dat we eerst bij Anneke van Wijk op het Molenpad altijd wat gingen drinken, vandaar naar Lientje Hobo, waar we een snoepje kregen, daarna langs een paadje onder langs de dijk, tot (nu) Gijs van de Werken, dan de dijk over, het trapje af naar de Hophoven, en even bij Thijs en Drika van Ooijen aan. Die woonde bij Dirk Wolfers in, waar nu Jan Oomen woont. Drika had een pias aan de deur hangen. Als je aan het touwtje trok, gingen z'n handen en voeten omhoog. Nou, nou, dat was leuk, en nu naar huis. Wat een reis om thuis te komen!

Nu naar de lagere school, de leraren, die hoofd van de school waren, en die ik gekend heb. Dit waren o.a. Meester Merkens, Van Bommel, Van Dulst, Mol, Van Dam en Van der Toorn.

Dit waren de hoofdonderwijzers in Nederhemert-Noord. Op het Eiland, dus Nederhemert-Zuid, heeft een openbaar schooltje gestaan. Meneer Knoop was daar onderwijzer. In de goede tijd daar waren er ongeveer 40 leerlingen op deze school. Toentertijd lag er een veer naar Heusden en ook één naar Wijk en, niet te vergeten, ook één naar Nederhemert-Noord. Deze school is opgeheven toen er nog maar 13 leerlingen waren. De school heeft gestaan tegenover de Kerk, waar nu nieuwbouwwoningen staan. In Nederhemert-Noord was voor de oorlog het woonhuis in de school zelf, met twee lokalen.

Na de oorlog is de school weer hersteld en in 1948 klaargekomen. Zo is ook de school aan het Kerkpad uitgebreid met twee lokalen in 1953. Later nog een verbouwing. In 1975 is de "Wegwijzer" gebouwd. 'k Weet nog goed dat vroeger het schoolplein voor de Kerk was. Daar stond ook het voormalige brandweershuisje, wat er nu nog staat. Er is veel veranderd. 'k Heb wat keren de leitjes (dakbedekking) van de Kerk zitten tellen. De verhouding tussen de meester en mij was niet 100%. Ik heb wat strafregels moeten schrijven en dan kreeg ik thuis ook nog eens de wind van voren. M'n vader zat in het schoolbestuur, dus je begrijpt wel: de meester had gelijk en ik niet. 'k Heb er drie jaren bij gezeten. Want eerst in de derde klas, toen in de vijfde, en daarna werd hij hoofd. Dus ook nog in de zesde klas. Eigenlijk moet ik dit niet schrijven want de oorzaak dat het niet liep zal wel bij mij gelegen hebben. 'k Denk dat ik toen niet enkele letters van het alfabet had, maar heel

het alfabet. Maar dat was toen nog niet bekend. Na zoveel jaren ben ik een keer op school geweest, en als ik zie hoe het er nu op school aan toe gaat, zou ik het nog wel eens over willen doen. Maar ja, helaas! We hadden op school ook groepsspelletjes, zoals tikkertje, bokspringen en knikkeren, dat kon ik heel goed. Zo heb ik wel eens 100 knikkers geruild voor 200 strafregels. Want toen zat ik tot m'n oren in het schrijfwerk, dus uitbesteed zouden we nu zeggen. Ja dat zegt wat, iedere avond schrijven!! Verder deden we hoelaheop, piktollen en verschillende andere spelletjes o.a. ruitenvliegers.

Ook waren we niet te beroerd om Leen van Wijk te helpen, omdat hij met de bakfiets de dijk op moest, wij maar duwen. Later kreeg hij een J.L.O.-motor op de pakkendrager. Hij bracht brood rond voor Bakkerij Doruiter. De meisjes deden touwtjespringen, hinkelen enz. Met de meisjes samen spelen deden we niet, want dan werd je uitgelachen.

In de school stonden toen nog hoge potkachels. Dan moest je in de kelder wel eens kolen halen. En wat deed ik dan: een gedroogde kastanje er doorheen in de kolenkit. Als de kolenkit op z'n kop in de kachel werd geleegd, plofte na ongeveer 10 min. de kastanje. Het plofte dan wel zo hard dat de ringen van de kachel omhoogkwamen. Ja, wie had dat natuurlijk weer gedaan?

Zo stonden met nat weer of sneeuwval verschillende klompen van de kinderen die van ver kwamen om de kachel. Ook de sokken werden gedroogd. De kinderen kwamen uit de Rietschoof en Delwijnen, dus die moesten een eind lopen. 'k Weet nog dat er klompen bij waren waarvan de zolen zo dun waren dat ze lek waren. Dus wat een kou werd er geleden.

Ik kon heel goed tekenen, beter als rekenen enz. Als het openbare les was, mocht ik op verschillende borden, dus ook in andere klassen, een tekening maken. Dat stond me wel aan. In de zesde klas mocht ik wel eens helpen met tekenen, zo ook in de derde klas. 'k Weet nog dat Letta Hol, een zus van Gijs van de Werken, met inkt een koe had getekend, en wat gebeurde er: er viel een grote inktvlek boven op de koe, heel verdrietig, na zoveel werk. Ze kwam bij mij of ik er niets iets van kon maken. Nou, bij hun thuis hadden ze de dorpsstier, daar gingen de kleine boeren met hun koeien naar toe. Ik dacht even na, een paar lijntjes getekend, en de stier was z'n werk aan het doen, het probleem was opgelost.

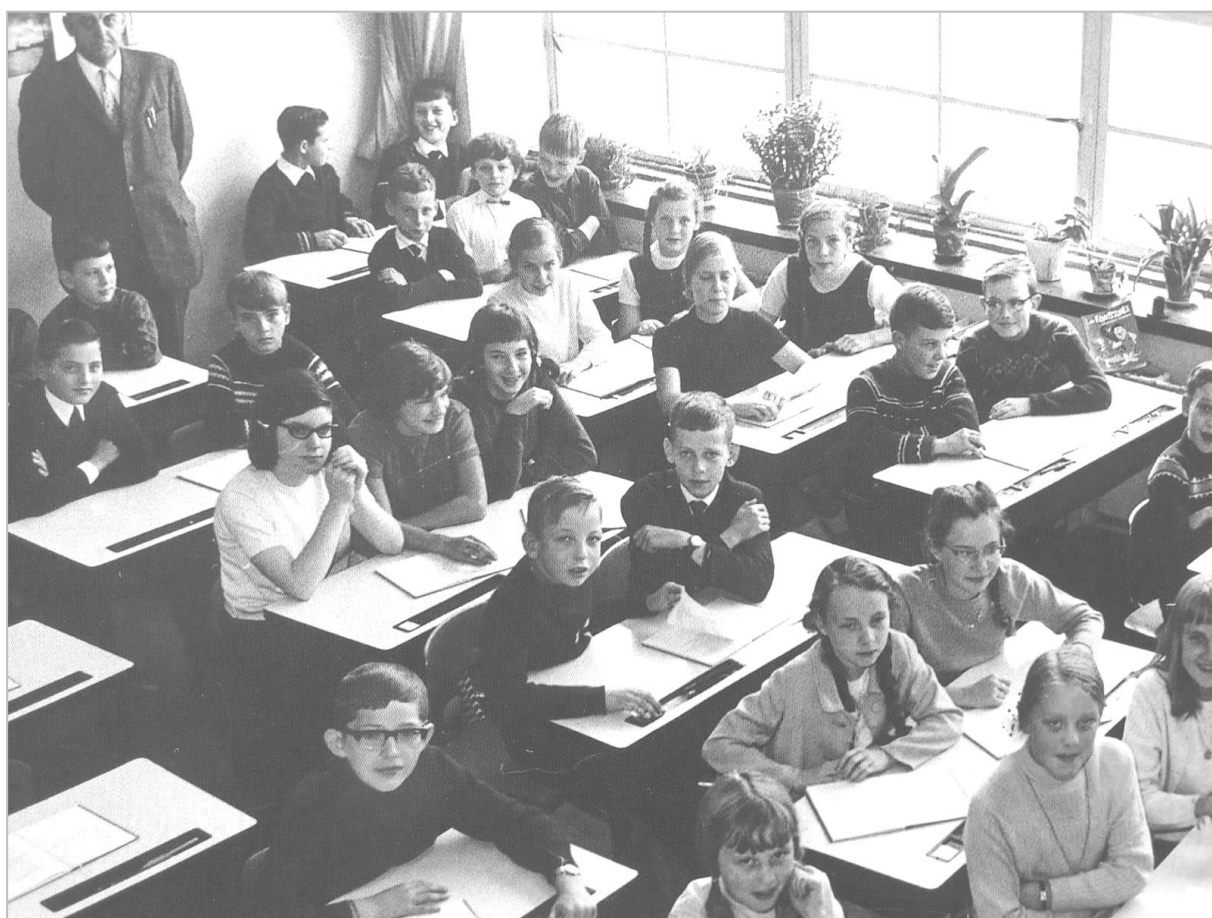

Nu nog wat van na de schooltijd, als pubers. Het was niet veel anders met de jeugd als nu. Het was de tijd dat de bromfietsen in opkomst waren. Van alle brommers die rondreden, waren er drie DKW-bezitters. E. van de Werken, R. Oomen, die had een DKW Hummel en ik een DKW Sport. Ook de Politie reden DKW's, maar die konden ons net niet bij houden. Er werd toen gezegd: Wat komt er van die jongens terecht? Bijv. Arie Struijk had een NSU. Was bij Johan van Loons (de Pas) vroegere zaak aan de dijk in Wellseind, tegenover juffrouw Kooijman. Hij gaf zoveel gas, dat de steentjes de fietsenzaak in vlogen.

Johan zei toen hij wegreed: "Daar komt niets van terecht". Ernst van de Werken en ik waren even snel, avond aan avond het dorp rond, er komt niets van terecht werd er gezegd. Toen kwam Gijs Maas uit Aalst, die had toen als een van de eersten een Kreidler Floret. Die was toen niet meer bij te houden met onze DKW's (90 km.). Gelukkig zijn we allen gespaard gebleven, na zoveel wilde jaren.

Nu maak ik zorgen over m'n nageslacht. Ja, de appels vallen niet ver van de boom, maar hopen dat ze allemaal maar goed terecht mogen komen.

Jacob Slegh

Getrouwd!

*Petra van der Pteenhoven
&
Willem Gelderblom*

*I Love
You*

*Job van de Werken
&
Hanneke van Puijvenberg*

Getrouwd!

*Margjan van de Wetering
&
Annelotte Faber*

*Henk van der Zalm
&
Judith van Doorn*

*Rectificatie:
Henk Bernouw en Ditske van der Ham*

Ode aan de app

ODE AAN DE APP

Van dale zegt: Een ode is een lyrisch lofdicht dat rechtstreeks gericht wordt tot degene die de lofuiting dient te ontvangen. Dit is de letterlijke vorm die in de klassieke oudheid gehanteerd werd. Figuurlijk wordt ook tegenwoordig nog wel een ode aan iemand geschreven; een soort eerbetoon. Daarom vandaag een eerbetoon aan de app!

OP EEN DAG WAS HET ZOVER...

ik zat.. in een appgroep.. ruilen en verkoop. Ik dacht was da nou, da mot ik nie, amel babykieren en een stoel, da heb ik allemaal nie nodig. Ik keek het nog is een paar uur aan, en besloot, maken dat ik weg ben.

NIEUWSGIERIG

Nieuwsgierig zoals ik zij, ging er toch maar is voor zitten, ongelooflijk heel Hemert ontplofte. Iedereen verkocht z'n rommel. 't begon toen Tante C op z'n heftigst was deze winter, dus 't was een prachtige afleiding voor ons allemaal.

De eerste weken mopperde er nogal wa mannen, die stomme app, ze moesten voor d'r vrouw op de achterzolder iets vatte, ff later ging de bel, of d'r waren opeens spullen verkocht, die ze nog wilde bewaren...

KERELS OP DE APP

Na een paar weken, kwamen er ook nog wat mannen bij op de app.

Andere kerels heurde zegge: verkoop dit ook maar op de app,

Weer andere kerels, vraag is op de app of iemand een kar te leen heeft, en zo werd de app van lieverlee ons allemaal!

Er waren keinder die d'r moeder verbood wa te kopen op de app, want ze gingen het nu echt nie meer halen! Ze waren er helemaal klaar mee...

ODE AAN DE APP

EN AAN ONS ALLEMAAL!

RESPECT

En Witte wa ik ook zo mooi van aan dieje app? Op zondag is het stil op de app. Gij denkt ja logisch? Neeje das nie logisch, dat doen we allemaal omdat we respect hebben voor elkaar! Juist daarom is de app een succes! Omdat respect de boventoon voert! Wa da betreft kunnen ze in Den Haag nog heel wa van ons leren!

GEDOE

Soms hebben ze onverwachts gezeur, want ze stellen wel regels. Voor die regels hebben ze geen protocol, of beleidsplan, neeje da doen ze gewoon en nie mauwe! Zo mag de bijvoorbeeld nie oe tweedehands onderbroek verkopen, ge mot in Hemert of Wellsend wonen, en ge mag alleen maar handelen op de app en nie mauwen over ander dinger! Ze hebben gelijk heur! Echt! Wat mij betreft hebben die twee van Wiena's gewoon een Hemers lintje verdiend en zijn ze voor ons allemaal de Hemerse helden van het jaar 2021!

BEDANKT WAR

*Daarom bij deze een ode aan de app, de oprichters van de app en aan alle medegebruikers van de app!
Bedankt!*

knikkerkampioenschappen

Knikkerkampioenschappen

Wat was het spannend op zaterdag 17 juli op de Waalkade in Zaltbommel! Het was een hele mooie zonnige dag en ruim honderd kinderen uit de Bommelerwaard waren naar Bommel gekomen om de knikkerkampioenschappen te spelen. In alle kernen waren in de afgelopen tijd de voorrondes al gespeeld. Dus de kinderen die zich nu in Zaltbommel verzameld hadden, waren al winnaar in de dorpen of de stad. In de stad was geen parkeerplekje meer te vinden, want behalve de kinderen waren er ook heel veel supporters om aan te moedigen en te kijken. Er waren heel veel Nèrmetse deelnemers, dus we zagen veel bekenden. We hopen dat we geen namen vergeten te noemen: Nèlene Macleane, Niels Oomen, Ruben Oomen, Herman Vos, Lars Vervoorn, Joris Kreling, Marinda Oomen, Jannelyn Egas en Coert Bok.

Er werden diverse rondes gespeeld en toen waren er de eerste afvallers. Die gingen naar huis met een mooi bewijs van deelname, een medaille en een tegoedbon voor een heerlijk ijsje. Toen de laatste afvalronde geweest was, kwam het spannendste gedeelte: want wie zouden nu de echte kampioenen worden?

Zenuwachtige deelnemers, geconcentreerde gezichten maar uiteindelijk was bekend wie de winnaars waren:

Knikkerkampioenschap (6-9 jaar)

1. Mike Schouten uit Poederloijen
2. Nina van Zomeren uit Poederloijen
3. Lars Vervoorn uit Nederhemert
4. Herman Vos uit Nederhemert

Knikkerkampioenschap (10-12 jaar)

1. Hessel Kiep uit Gameren
2. Ricardo van de Werken uit Gameren
3. Coert Bok uit Nederhemert
4. Ruben Westeneng uit Gameren

Zij ontvingen ook een bewijs van deelname, een beker, een tegoedbon voor een smakelijk ijsje en een cadeaukaart van Intertoys. En er werd een mooie foto gemaakt toen ze op het podium stonden.

Naast de knikkerwedstrijd was er ook een wedstrijd wie de mooiste knikkerbaan kon maken. Er waren hele mooie ontwerpen gemaakt dus voor de jury was het lastig kiezen.

Uiteindelijk kwamen ze er toch uit en waren de winnaars:

1. Joep van Zon (9) uit Ammerzoden en Noor Krijgh (9) uit Well

2. Kenji van Hooft (11), Sem Kanselaar (9) en Kyan van Hooft (9) uit Kerkdriel
3. Rink Pell (7) uit Brakel
4. Lars Vervoorn (7) uit Nederhemert

Een oplettende lezer ziet dat Lars twee prijzen gewonnen heeft deze dag. Knap hoor!

Na een leuke middag kon iedereen weer naar huis. En al had je niet gewonnen; het was in ieder geval heel leuk om mee te doen.

Na afloop hebben we de deelnemers ook nog gevraagd hoe ze de knikkerkampioenschappen vonden m.b.v. van de volgende vragen:

1. Is knikkeren een hobby van je?
2. Win je op school vaak met knikkeren?
3. Hoe vond je het om mee te doen aan de knikkerwedstrijd?
4. Was je alleen of had je supporters?
5. Wat heb je gewonnen?
6. Wil je nog iets zeggen?
7. In welke groep zat je toen de kampioenschappen waren?

Ik ben Joris Kreling, 8 jaar en zat in groep 4 toen de wedstrijd was.

- 1: nee, knikkeren is geen hobby maar ik vind het gewoon leuk om te doen
- 2: ja, op school win ik best vaak.
- 3: ik vond het erg leuk om mee te doen, alleen de scheidsrechter vond ik gemeen.

4: ik had supporters bij: papa en mama, Anna en Lex, Roan en opa en oma.

5: ik in de voorronde 2 keer gewonnen, helaas was dat niet genoeg om door te gaan. Wel kreeg iedereen nog een medaille.

Nelène Maclean

1. Nee, ik doe het als ik er zin in heb
2. Soms wel en soms niet
3. Heel leuk!
4. Ik had wel supporters uit mijn familie
5. Een medaille en een ijsje
7. Groep 7

Niels Oomen groep 5:

1. ja
2. vaak
3. heel leuk
4. papa, broers en mn zusje ware er ook
5. niks gewonnen
6. ik vond het erg leuk

Ruben Oomen uit groep 7

1. ja
2. ja
3. leuk
4. ik was met men familie
5. diploma en medaille en een ijsje 😊
6. nee

Herman Vos, groep 5:

1. Een beetje
2. Soms
3. Leuk, dat ik mee mocht doen. Ik was eerst niet uitgekozen, maar doordat er iemand was uitgevallen, werd ik ook gevraagd om mee te doen.
4. Mijn moeder was meegegaan.
5. Een bon voor een gratis ijsje, een medaille en een certificaat.
6. Het was een leuke, gezellige middag. Het was steeds wel spannend of ik door mocht gaan naar de volgende ronde.

Marinda Oomen, groep 3:

1. Niet echt
2. Soms
3. Erg leuk
4. Supporters: papa, mama, zusje en nichtje
5. Medaille en een ijsjesbon
6. Het was best een beetje spannend maar toch een leuke middag.

Jannelyn Egas groep 7:

1. Nee, maar op school vind ik het leuk om te doen
2. Verschillend de ene keer win ik en de andere keer verlies ik weer
3. Heel leuk en ook wel spannend om mee te doen
4. Ja mijn vader en moeder en 2 zusjes
5. Ik stond in de halve finale en werd toen uitgeschakeld
6. Heel leuk dat ze dit organiseerde

Coert Bok Groep 8:

1. Nee, niet meer.
2. Soms wel, soms niet, dat was verschillend toen ik nog knikkerde.
3. Dat was leuk!
4. M'n moeder was erbij.
5. Ik ben derde gewonnen en ik heb een beker gewonnen, een medaille, een

deelname certificaat, een bon voor een ijsje en een cadeaubon voor de intertoys.

6. Ik had gehoopt dat ik zou winnen maar het was heel spannend.

Hoe heet je en in welke groep zat je toen de knikkerkampioenschappen waren?

Mijn naam is Lars Vervoorn en ik ben 8 jaar. Toen de knikkerkampioenschappen waren zat ik nog in groep 4.

1. **Is knikkeren een hobby van je?**
Ik vind veel dingen leuk om te doen, maar knikkeren vind ik heel erg leuk.
2. **Win je op school vaak met knikkeren?**
Op school win ik vaak met knikkeren en soms verlies ik ook.
3. **Hoe vond je het om mee te doen aan de knikkerwedstrijd?**
De knikkerwedstrijd in Zaltbommel was heel erg leuk.
4. **Was je alleen of had je supporters?**
Bij de wedstrijd had ik veel supporters. Kinderen/ouders van school, vriendjes en familie hebben mij flink aangemoedigd. Dat was heel fijn!
5. **Wat heb je gewonnen?**
Ik heb een beker, medaille, nog een aandenken aan de knikkerwedstrijd en cadeaubonnen gewonnen.
6. **Wat wil je nog zeggen?**
Het was een mooie zonnige dag. Soms heel spannend of ging winnen. Een dankjewel voor de mensen die mij hebben aangemoedigd.

'Bouw je eigen knikkerbaan'

17 juli 2021

- 1. Zou je iets kunnen vertellen over de baan die je hebt gebouwd? Hoe ziet hij eruit? Waarmee heb je, je baan gemaakt?**
Het thema van de baan was de jungle. Ik heb met karton, touw, crêpepapier wc + keukenrollen een knikkerbaan gebouwd en hierop bomen en dieren geverfd. De baan was 1,5 meter hoog, de lengte van alle banen bij elkaar was 3 meter.
- 2. Hoe kwam je op het idee?**
Ik heb al vaker een knikkerbaan van wc en keukenrollen gebouwd. Alleen nog nooit versierd. De jungle vond ik een mooi onderwerp om mijn baan mee te versieren.
- 3. Heb je de baan huis of in Zaltbommel gemaakt?**
De baan heb ik thuis gemaakt. Dat mocht niet in Zaltbommel, vanwege de regels rondom corona.
- 4. Dacht je dat je zou winnen?**
Natuurlijk hoopte ik dat ik zou gaan winnen. Het was even heel spannend of ik in de prijzen zou gaan vallen.
- 5. Wat heb je gewonnen?**
Ik heb een beker, medaille, nog een aandenken aan de knikkerwedstrijd en cadeaubonnen gewonnen.

't Kloske is verhuisd

Warenhuis 't Kloske is verhuisd!

De winkel is sinds april 2021 verhuisd naar een ander adres. Het nieuwe adres is: **Sterakker 1** te Nederhemert. Het oude adres was Tuinstraat 27.

Van een schippersvrouw

Tring, tring, het is 6 uur in de ochtend, de wekker loopt af. Met een chagrijnig hoofd geef ik de wekker een klap. Naast mij komt er beweging in het dekbed, er komt langzaam een hoofd omhoog. 'Is het schilderweer?', hij doet het gordijn opzij en de zonnestralen verlichten onze slaapkamer. Opeens gaat het heel vlug, voor mij te vlug... Kleding wordt aangeschoten en ik hoor de deur dicht slaan. Ik zucht en laat mijn hoofd terug in het kussen vallen...

Het is 11 maanden later. De zomertijd is aangebroken, ook op ons schip. Roest verdwijnt en er komt een nieuwe verflaag voor terug. Het is een drukke tijd, elke zonnige dag wordt benut met schuren en verven. 'We gaan pas op vakantie als alles geveerd is hé!' is een veel gehoorde zin de afgelopen weken en maanden. De lach die daarna hoorbaar is, verklaart een hoop. Wanneer de zomervakantie begint, zijn we bijna klaar. 'In Hèmert de gangboorden nog en dan is het

grote werk klaar' zegt Albert, 'Dan kunnen we op vakantie!' lach ik. 'Eerst dan nog twee weken varen en dan gaan we' klinkt het opgewekt. Die twee weken krijgen we een logeé mee aan boord, ons nichtje van 9 jaar gaat gezellig mee.

'We gaan naar Brugge' wordt er op vrijdag geroepen naar mij. Die maandagochtend vertrekken we om 4 uur in de nacht naar Amsterdam om daar te gaan laden. In de donkere nacht varen we Nederhemert uit. Een bewegend lichtje wordt zichtbaar op de dijk, pa en ma zwaaien ons gedag. We zwaaien terug. Ik voel een arm om mijn schouder, 'Het wordt nooit gewoon schat' zeg ik. Langzaam verdwijnt het dorp in de donkere nacht.

Maandagmiddag komen we aan in Amsterdam, dinsdag worden we beladen en vertrekken richting België. 'En nu gaat het beginnen', zegt Albert tegen mij, ik kijk hem vragend aan. 'Brugge is mooi, maar om er te

komen moeten we door een kikkersloot'. Wat daarmee bedoeld werd, begreep ik woensdagavond pas. Het kanaal Gent – Oostende is smal, heel erg smal.

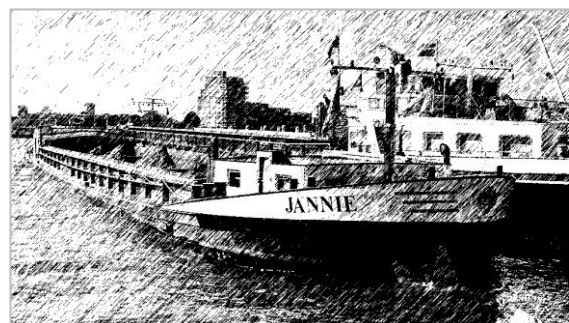
'Er komt net een afvaart uit het kanaal, daar moeten we op wachten en dan kunnen wij' zegt Albert. De eerste 4 kilometer is eenrichtingsverkeer. Ons schip wordt afgestopt en we wachten tot het andere schip voorbij is. Langzaam komt er weer gang in ons schip, de kop van ons schip gaat het kanaal in. Ik kijk naar de snelheid, 3,5 km/u geeft het aan. 'Welke snelheid gingen we net?' vraagt Albert een ogenblik later aan mij 'Er staat nu 1,5 km/u'. Langzaam loopt de snelheid terug naar 0,8 km/u, dat betekent maar één ding... We zitten vast! We kruipen vooruit, beiden kijken we hopen naar de kant of er meer snelheid in komt. 'Hij gaat weer of niet?', ik beaam het.

Heel langzaam maar zeker komt er weer wat snelheid in het schip, een aantal minuten later geeft de teller weer 6 km/u aan. Opgelucht haal ik adem en kijk mijn man aan, 'Op naar het volgende' is het enige wat hij zegt... 'En dat is?' vraag ik aan hem, 'ophaalbruggen, draaibruggen, komsluizen' is zijn antwoord. Ik wacht het gewoon maar af, geniet van de omgeving en de gezelligheid op en rondom het water. De parken zijn gevuld met spelende kinderen en picknickende mensen. In de stad is het druk met verkeer, auto's toeteren en scooters zoeken de snelste weg. Ik hoor het alarm van slagbomen die dicht gaan, "We zijn bij de volgende brug" roept Albert naar mij. Vlug loop ik naar binnen toe en kijk naar de rij auto's die er ontstaat. Op het beeldscherm worden de camera's ingeschakeld, hierop zijn de gangboorden van het schip zichtbaar. En dat is nodig ook want de brugopening is smal, de kop wordt erin gestuurd en de kont wordt omgegooid... 'Wow, die rij met auto's is echt lang, ik zie het einde niet' hoor ik Arieke naast me zeggen, de brug kan gelukkig weer sluiten

en wij vervolgen onze weg. Na verschillende bruggen en sluizen komen we aan bij de sluis. 'De laatste voor vandaag' zegt Albert. Voor deze sluis moeten we een haakse bocht maken. Het is nog smaller dan voorgaande bruggen en sluizen, 'Zal ik even naar voren lopen om te kijken of het gaat?' vraag ik, 'Nee, ik kan het wel zien' is zijn antwoord. Ik loop alvast naar buiten en pak het touw voor straks, wanneer ik weer opkijk zie ik het schip langzaam de sluis ingaan. De ruimte tussen het schip en de muur van de sluis is nog geen 50 centimeter. Heel langzaam maar zeker gaan we de sluis in, het touw wordt vastgezet en het schutten kan beginnen. Zo komen we aan in de haven van Brugge, vlug wordt het schip aangemeerd en vertrekken we richting de binnenstad. Het is een aanrader om Brugge een dagje te gaan bezichtigen, de stad is prachtig en het eten is smullen! Die avond komen we moe maar voldaan weer terug op het schip, morgen gaan we lossen en dan op naar de volgende reis...

Jannie Bernouw – van Genderen

Een adellijke bruiloft

Trouwen op het Kasteel

Het komt niet zo vaak voor dat er op 't Eiland getrouwd wordt. Zaterdag 21 augustus jl. vond er een adellijk huwelijk plaats. Odilia van Wassenaer (kleindochter van de barones en dochter van Jeroen) trouwde met Sikko Nanninga. De ambtenaar van de burgerlijke stand moest even op het spiekbrieffje kijken toen de volledige namen genoemd werden. Neemt gij, Odilia Isabella Apollonia Cunigunde Seyna Hermione, barones van Wassenaer, tot uw wettige echtgenoot enz. enz.

De kerkelijke inzegening vond plaats in de St Maartenskerk te Zaltbommel. Aansluitend was de receptie, waar de bruidstaart werd aangesneden, op Hamarita (dat is de woning tegenover het Kasteel waar mevrouw Van Wassenaer verblijft). Het diner werd genuttigd aan de Maas op 't Eiland en later op de dag werd er feest gevierd op en rond het kasteel.

De bruid droeg deze feestelijke dag het oude met diamanten bezette tiara-diadeem dat sinds de Bentincks in bezit is van de bewoners van het kasteel. Dit sieraad vindt zijn oorsprong in een ornament aan een prachtige snuifdoos welke de kasteelbewoners ooit ontvingen van de tsaar. De snuifdoos is vele jaren later tot collier omgewerkt en nu in gebruik als tiara-diadeem. Vader Jeroen is maar wat trots op zijn dochter die het sieraad waardig droeg net als

jaren terug zijn vrouw hetzelfde diadeem droeg. De familie Van Wassenaer hoopt dat er nog veel bruiden dit tiara mogen dragen op hun huwelijksdag.

Henk Poelakker

De Steenen Camer

De Steenen Camer

Naast de gebouwen van de oude Betuco, die de familie Bruygom enkele jaren geleden opkocht, staat het huis van Rien van de Werken. Tot 1848 was daar een herberg. Van die herberg is een afbeelding op het schilderij van de Bommelerwaard, waarop het beleg van Zaltbommel in 1574 is afgebeeld. De kastelen en kerken in de Bommelerwaard zijn goed te zien. Maar aan de noordzijde van de Maas staat een boerderij met een hooiberg en stenen aanbouw. Om die reden werd dit 'de Steenen Camer' genoemd. Maar het had ook een bijzondere functie, zoals blijkt uit de archieven van Nederhemert.

In de tijd dat de meeste boerenhuizen nog van hout waren, had deze herberg een stenen aanbouw. Het zou kunnen zijn dat de heer van Hemert deze aanbouw had betaald, omdat het een openbare functie had. Op een bord aan de

buitenkant werden de officiële bekendmakingen opgehangen, zoals huwelijken, zoals dat in Zuid bij het Regthuis gebeurde. Bijeenkomsten van buurmeesters over het dijkonderhoud werden in de Stenen Camer gehouden. En daarnaast was het ook een herberg. Uit de papieren van Nederhemert blijkt dat er eeuwenlang de rijke families woonden, die ook de belangrijke functies hadden.

In de 15^e eeuw was Aert van Hemert een bastaardzoon van heer van Hemert, hij kreeg als bruidsschat De Steenen Camer. Honderd jaar later, in 1630, kocht Dirk van Hemert de Steenen Camer samen met zijn broer Aert. Zij legden de tapperseed af. Ze moesten belasting betalen voor twee schoorstenen, terwijl de meeste huizen maar één schoorsteen hadden. Zeven jaar later in 1637 verkocht hij het pand met land en griend. In 1655 trouwde Arent van den Bieshevel met de eigenares van de

Steenen Camer. Arent was weesmeester, maar in 1665 werd hij ook dijk-schrijver, dat wil zeggen secretaris van de dijkgraaf. Hij moest opschrijven welke grondeigenaren een stuk dijk moesten onderhouden en of zij dat ook inderdaad hadden gedaan. Alle papieren moest hij in zijn huis bewaren. Arent van den Biesheuvel was een notabele van Nederhemert en dat was ook Gijsbert Craey, die na hem kwam.

In 1687 kreeg Gijsbert Craey het aan de stok met de waard op het Eiland, Jacob Vos, eigenaar van de Witte Zwaan (thans Kasteellaan 7). Jacob was pachter van de accijnzen, de belasting op bier en wijn. Hij moest erover waken dat er geen bier onbelast uit de herbergen en tapperijen verdween. Jacob was zelf wel niet helemaal vrij van frauduleuze handelingen op dit gebied, maar als hij merkte dat zijn concurrent de regels aan zijn laars lapte, was hij er snel bij. En dus verklaarde hij op 19 juli ten overstaan van de richter (rentmeester) en de secretaris dat er uit een vat, dat per schip was afgevoerd, wel zeven kannen waren afgetapt, waarover geen cijns was betaald. En dat nog wel in het huis van Gijsbert Craey.

De relatie tussen de beide herbergiers was goed verpest. Jacob had een kar van Gijsbert opgesloten in de schuur van het Rechthuis (thans tegenover de Speeltuin) en op zijn beurt had Gijsbert goederen van Jacob in zijn huis verborgen. Later werden deze ruzies bijgelegd.

In 1725 was Gijsbert nog steeds waard in de Steenen Camer, hij herhaalde de tapperseed: *dat de tappers niet zullen frauderen en alleen gebrande dranken zullen verkopen die zij uit het comptoir (magazijn/kantoor) in Bommel gehaald hebben*. Dan hadden ze in Bommel de verschuldigde belasting betaald. Een jaar later overleed Gijsbert en kwam de herberg aan zijn dochter Adriaantje Craey. Adriaantje trouwde voor de tweede keer met Arien de Noo.

Arien de Noo hoorde ook tot de gekwalificeerden, hij was buurmeester en kerkmeester, zowel van de kerk als van de kapel en had grond in Nederhemert, het Wellse Broek en Delwijnen. In 1733 legde hij zijn tapperseed af, net als in 1756. Hij deed dat

voor drie jaar net als zijn vrouw Lijntje van Goor.

In het archief van Nederhemert is een Giedeboek bewaard gebleven, dat is het boek waarin de gerechtsbode zijn werkzaamheden noteerde. Ook daarin lezen we dat alle publieke mededelingen aan de muur van de Steenen Camer werden aangeplakt en dat daar alle 'buurspraken' (overleg door de buurmeesters over dijkonderhoud en andere belangrijke beslissingen) plaats vonden. Zo staat er apart vermeld, dat in 1754 de buurspraak gehouden was bij Vijver Vos (die een grote boerderij in de Kapelstraat had), 'omdat de vrouw van Arien de Noo ziek was, terwijl men anders altijd in de Steenen Camer bij elkaar kwam'. In september van datzelfde jaar riep de heer van Hemert alle geërfden bij elkaar om in de Steenen Camer te praten over een verbetering of nieuwbouw van de Kapel.

De Steenen Camer langzaam in verval.

In het jaar 1786 was Arien de Noo 85 jaar oud, en had hij niet veel greep meer op zijn bedrijf. Rentmeester Cornelis van Ommeren schreef in een brief aan Otto Frederik van Lynden: *'Pieter van Vlijmen, de timmerman, wil in Nederhemert-Noord een kapitaal huis bouwen. Als die timmerage doorgaat, zal Hemert in die hoek een mooi aanzien krijgen. Maar de vervallen Steenen Camer zal daarbij nog meer gaan tanen. Doch als de 85-jarige Arien de Noo komt te vallen zal dat waarschijnlijk wel opgeknapt worden. ...'*

Maar dat zou nog negen jaar duren. Arien de Noo stierf pas in februari 1795, 94 jaar oud. In de Steenen Camer woonde alleen nog zijn ongetrouwde zoon Dirk. In Well woonden nog twee zussen van Dirk, die allebei weduwe waren. Ook Dirk werd oud, hij stierf in 1813, 81 jaar oud. Een jaar later kocht zijn nicht Lijntje van Genderen uit Well het huis, de hooiberg een hopeest en land van de andere erfgenamen. De ligging werd omschreven als: oost: de Veerweg (dat was het pad van de dijk naar het Veerhuis op de uiterwaard) zuid: de Maas en noord: de dijk. Daaruit blijkt dat de Steene Camer buitendijks lag, zoals ook op de kaart van 1779 getekend is.

Op de kadastrale kaart van 1832 was de Steenen Camer nog eigendom van Lijntje van Genderen. Dat bleef zo tot haar dood op 3 december 1838. Haar erven hebben het huis verkocht aan C.A.D. baron van Nagell. Die heeft het huis in 1848 laten afbreken en op die plaats een boomgaard gezet. Dochter Gustavinne van Nagell erfde het stuk grond en de Coöperatieve Aankoopvereniging

(later de BETUCO) kocht het van haar kinderen om er een maalterij te bouwen. Daarna volgden nog een pakhuis en een woning. In het huis heeft Henk Hazelhof, die de aan de Coöperatie verbonden was als kachelsmid, jarenlang gewoond, voordat hij naar Hedel verhuisde.

Trees Blom 2021

Wandelen op 't Eiland

Wandelen op 't Eiland

Voor velen van ons is een wandeling op 't Eiland min of meer gewoon geworden. Doordat we er zo vaak komen, zien we bijna niet meer hoe uniek dit stukje grond is in het vlakke Rivierenland. Maar geloof me, voor veel dagjesmensen is 't Eiland een ware parel en dat is het ongetwijfeld ook voor de krap 50 bewoners. Niet alleen inwoners uit de Bommelerwaard komen hier graag.....ook Brabanders uit Heusden, Wijk en Aalburg en Waalwijk genieten van het fraaie Eiland. Regelmatig zijn er rondwandelingen onder leiding van een gids; de Speeltuin tekent voor de organisatie. Wandelen met als afsluiting koffie of thee met iets lekkers op het terras van de Speeltuin.

Om het mooie Eiland in stand te houden is beheer nodig van de natuur, het cultuurlandschap, de haven, de woningen en boerderijen, de camping, het kasteel, de kerk enz.

Groenbeheer

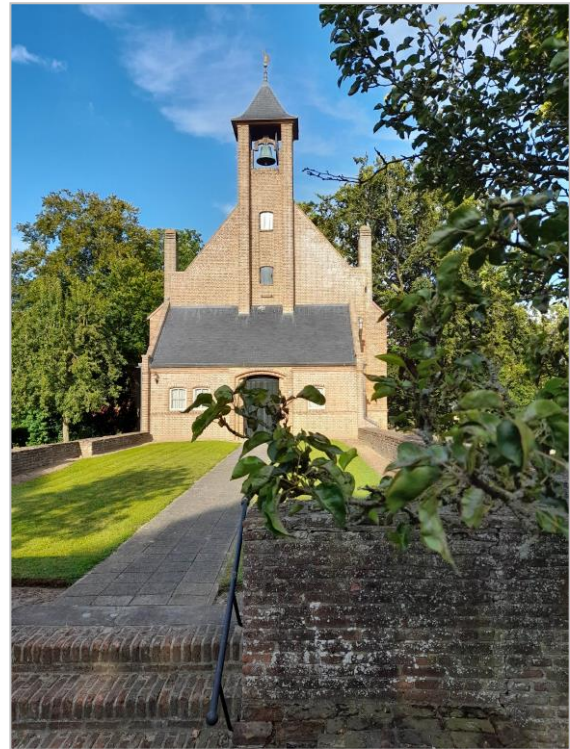

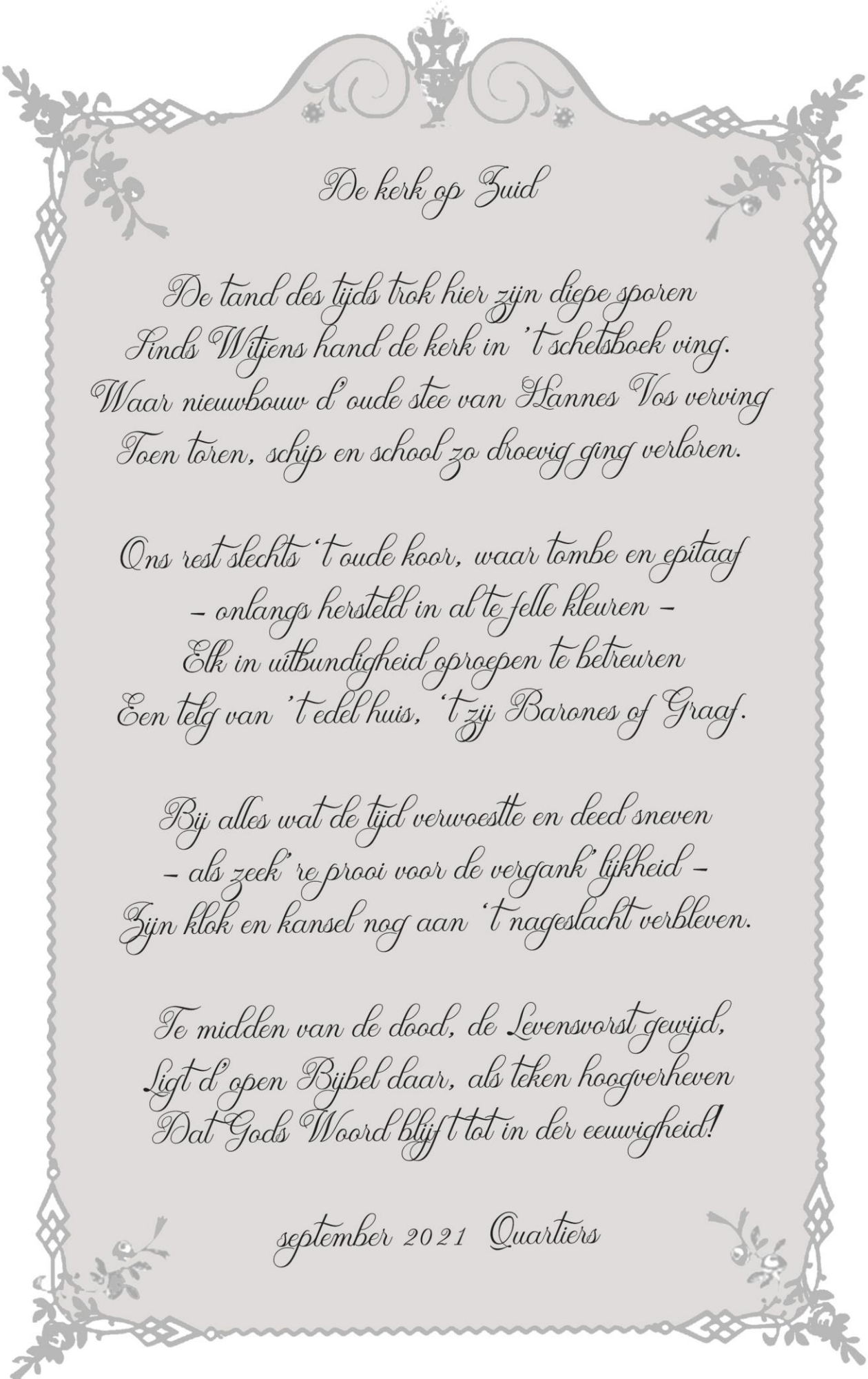
De fraaie natuur op 't Eiland heeft flink onderhoud nodig. We spraken Dirk Janssens, professioneel groenbeheerder die één dag per week op 't Eiland te vinden is. Staatsbosbeheer was jarenlang de beheerder op 't Eiland maar sinds de familie Van Wassenaer weer eigenaar is geworden van gronden, ligt daar het onderhoud. Janssens is degene die het werk uiteindelijk uitvoert. Hij vertelt:

Met alle respect voor Staatsbosbeheer, op 't Eiland was sprake van achterstallig onderhoud. Dat was o.a. zichtbaar aan bomen die meer dan eens onveilig bleken voor bewoners, wandelaars, kampeerders enz. Wij keuren bomen, snoeien of kappen waar nodig en bestrijden schimmels en zwammen. Op 't Eiland is sprake van een zogeheten Parkbos met relatief veel esdoorns en essen. Jammer genoeg steekt ook hier de essentakkensterfteziekte de kop op die zorgt voor verzwakking van de bomen. Op de Schans (langs de speeltuin het bos in HP) zien we hoe de ziekte om zich heen grijpt met veel omgevallen bomen. Op de aldus ontstane open plekken planten we o.a. tamme kastanjes en acacia' met als doel een meer gevarieerd Parkbos. En natuurlijk zal het nog vele tientallen jaren duren alvorens de boompjes van nu groot en sterk zijn maar de echte groenbeheerder laat zich niet afschrikken door het gezegdeboompje groot, plantertje dood.....

Aan de Veerweg staan o.a. fruitbomen en notenbomen: snoei is daar nodig om de bomen gezond te houden. De knotwilgen in de rietkragen zijn misschien wel in geen 30 jaar geknot: ook daar is flink winst te behalen. De prachtige eiken nabij het kasteel hebben we meer tot hun recht laten komen door de ondergrond wat vaker te maaien. Waar nodig is er overleg met de gemeente Zaltbommel en dat gaat ook gelden voor de Maatschappij van Welstand. Tot slot nog iets over de ingezaaide bloemstroken. In totaal hebben we op 't Eiland zo'n vijf hectare ingezaaid. Met name de patrijs houdt van deze biodiversiteit want de bloemen zijn niet alleen prachtig, ze zorgen ook voor een gevarieerd bodemleven én voor heerlijke zaden waar overigens niet alleen patrijzen dol op zijn. Dit project is door meerdere Europese landen omarmd en wordt vanuit Brussel gepromoot en gesubsidieerd.

Henk Poelakker

De kerk op Zuid

*De tand des tijds trok hier zijn diepe sporen
Sinds Wijens hand de kerk in 't schetsboek ving.
Waar nieuwbouw d' oude stee van Hannes Vos verving
Toen toren, schip en school zo droevig ging verloren.*

*Ons rest slechts 't oude koor, waar tombe en epitaf
- onlangs hersteld in al te felle kleuren -
Elk in uitbundigheid oproepen te betreuren
Een telg van 't edel huis, 't zij Barones of Graaf.*

*Bij alles wat de tijd verwoestte en deed sneven
- als zeek' re prooi voor de vergank' lijkheid -
Zijn klok en kansel nog aan 't nageslacht verbleven.*

*Te midden van de dood, de Levensvorst gewijd,
Ligt d' open Bijbel daar, als teken hoogverheven
Dat Gods Woord blijft tot in der eeuwigheid!*

september 2021 Quartiers

Willem Witiens
Kerk op Zuid 1940

Vanuit de Pastorie

Laat de leeuwen maar komen!

Als kleine jongen was ik nogal eens bij mijn opa en oma. Die moesten dan op hun kleinzootje passen en vooral oma heeft haar best gedaan om mij bezig te houden. Geweldig vond ik het om met de elektrische trein te spelen. Maar op een ander moment pakte oma het oude martelarenboek uit de kast om mij de plaatjes te laten zien die daarin stonden. Welke oma doet dat, om haar kleinzootje zulke plaatjes te laten zien? In dat boek stonden 'kindvriendelijke' plaatjes als deze:

In elk geval heeft het wel indruk op mij gemaakt, want na vijftig jaar weet ik het nog. In deze aflevering van de Dorpskrant wil ik u kennis laten maken met Polycarpus, een van

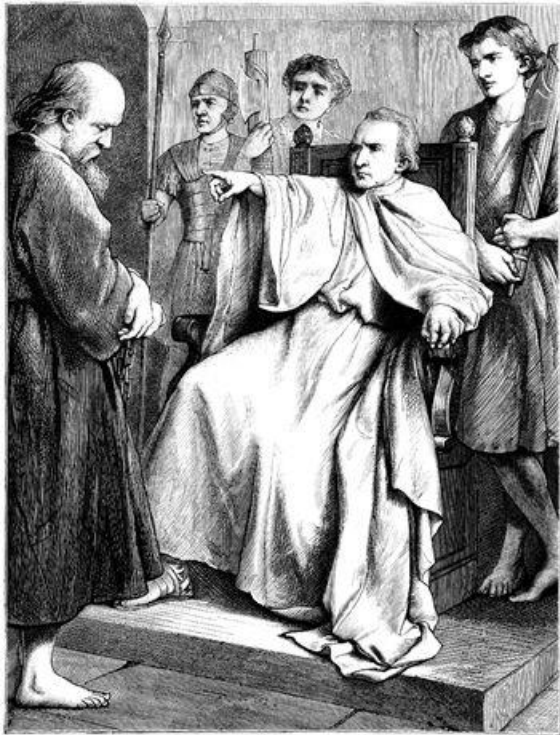
de eerste martelaren. Een martelaar is iemand die meer van Christus houdt dan van zijn eigen leven. Als hij of zij voor de keus wordt gesteld: óf Christus afzweren óf sterven, dan wil hij/zij liever sterven. Zo ook Polycarpus. Hij leidde de christelijke gemeente in Smyrna, het huidige Izmir aan de kust van Turkije. In de tijd van Polycarpus waren de Romeinen de baas in Smyrna, en er was een vervolging gaande tegen de christelijke kerk. De christenen wilden de keizer van Rome namelijk niet als god aanbidden en daarom werden ze vervolgd als 'staatsgevaarlijk'.

Op aandrang van zijn gemeenteleden week Polycarpus uit naar een boerderij in de buurt. Daar bad hij dag en nacht voor alle mensen en alle christelijke kerken in de wereld. Drie dagen voor zijn arrestatie zei hij: 'ik zal levend verbrand worden'. De politie kwam hem op het spoor en 's avonds laat werd hij gearresteerd. Vluchten wilde hij niet, hij zei: 'Gods wil geschiede'. Hij sprak met de politiemannen, liet een maaltijd voor hen bereiden en vroeg of hij een uur de tijd mocht krijgen om te bidden. Men vond dat goed en hij bad twee uur lang en ondertussen kregen de politiemannen spijt dat ze zo'n goede man moesten meenemen.

Hij werd op een ezeltje gezet en naar de stad gebracht. Het hoofd van de politie heette Herodes. Herodes praatte op Polycarpus in met de bedoeling om hem zover te krijgen dat hij de keizer van Rome zou aanbidden. 'Wat geeft het nu als je zegt 'de keizer is de Heere' en je brengt hem een reukoffer en op die manier jouw leven te redden?' Maar Polycarpus wist van geen wijken. Hij werd naar het stadion gebracht. Daar waren duizenden mensen bij elkaar en het was er zo'n herrie, dat je elkaar niet kon verstaan.

Maar toen Polycarpus het stadion binnenkwam, klonk er een stem uit de hemel: 'wees sterk, Polycarpus, en wees een man.' De Romeinse proconsul Statius Quadratus

begon de ondervraging. Ook hij probeerde Polycarpus zover te krijgen dat hij de keizer goddelijke eer zou bewijzen. 'zweer toch bij de ziel van de keizer en zeg: 'weg met de atheïsten'. De Romeinen zagen de christenen als atheïsten, omdat ze de goden van de Romeinen niet dienden. Polycarpus keek ernstig naar die duizenden heidenen in het stadion, hij zuchtte en keek op naar de hemel en zei: 'weg met de atheïsten'. De rechter was daar natuurlijk niet tevreden mee: 'doe een eed aan de keizer en ik zal je vrijlaten, laster Christus'. Maar Polycarpus sprak: '86 jaar ben ik Zijn knecht geweest en Hij heeft me nooit kwaad gedaan. Hoe kan ik dan mijn Koning lasteren Die mij verlost heeft?'

De proconsul bleef proberen om Polycarpus om te praten, maar deze antwoordde: 'ik ben een christen, en als u meer wilt weten over het christelijke geloof, laten we dan een dag afspreken en ik zal u onderwijzen.' De proconsul zei: 'ik heb hier wilde dieren en ik zal je voor de leeuwen gooien als je zo doorgaat!'. Polycarpus: 'laat die leeuwen maar komen, want we mogen ons niet bekeren van het goede tot het kwade, maar alleen van het kwade tot het goede'. De proconsul begon hem toen te dreigen met de brandstapel. Maar ook daar was Polycarpus niet van onder de

indruk. 'U bedreigt mij met het vuur dat maar een poosje brandt en dan weer uitgaat, omdat u niets weet van het vuur van het komende oordeel en de eeuwige verdoemenis, dat bereid is voor de goddelozen. Maar waar wacht u op? Kom, doe wat u wilt.' Zijn gezicht straalde van blijdschap. De proconsul liet omroepen: 'Polycarpus heeft bekend dat hij een christen is!' De hele meute van heidenen en Joden begon te schreeuwen: 'dit is Polycarpus, de leraar van Asia en de vader van de christenen. Hij heeft onze goden omvergeworpen en hij leert dat ze onze goden geen offers zullen brengen!' De menigte wilde Polycarpus voor de leeuwen gooien, maar volgens de Romeinen kon dat niet meer. Daarop brulde de menigte, dat hij levend verbrand zou worden. Precies zoals Polycarpus drie dagen daarvoor gezegd had.

Overall werd hout vandaan gehaald en binnen de kortste keren was er een grote brandstapel opgericht. Polycarpus legde zijn bovenkleding af en deed zijn schoenen uit. Men bond hem vast aan de paal en Polycarpus bad tot God. 'O Almachtige Heere God, Vader van uw geliefde en gezegende Zoon, Jezus Christus, door Wie wij kennis van U hebben ontvangen, God van engelen en machten en van alles wat geschapen is en van het gehele geslacht der rechtvaardigen die voor u verblijven, ik zegen U, omdat U het mij vergund hebt op deze dag, dit uur, om een deel te krijgen, onder het getal der martelaren, in de beker van Uw Christus, tot de opstanding van het eeuwige leven, zowel naar ziel als naar lichaam, in de onverderfelijkheid van de Heilige Geest, onder wie ik vandaag begeer te worden ontvangen als een rijk en aanvaardbaar offer, precies zoals U tevoren hebt bereid, en tevoren hebt geopenbaard, en vervuld, o God Die niet bedriegt en die waarachtig is. Om deze reden en voor dit alles, prijs ik U, zegen ik U, verheerlijk ik U, door de eeuwige en hemelse hogepriester Jezus Christus, Uw geliefde Zoon, door Wie aan U en aan Hem en aan de Heilige Geest, heerlijkheid zij, nu en voor eeuwig. Amen.'

De brandstapel werd aangestoken en er kwam een grote vlam, maar volgens ooggetuigen omgaven de vlammen het lichaam van Polycarpus zonder het te raken. De Romeinen gaven toen bevel dat hij met een zwaard

doorstoken zou worden. Dat gebeurde, maar door het bloed werd het vuur gedoofd. Het lichaam werd alsnog verbrand en de christenen hebben zijn beenderen zorgvuldig bewaard en zijn sterfdag herdacht op 23 februari. Polycarpus is geboren in het jaar 69, hij heeft nog aan de voeten gezeten van de apostel Johannes. Op de hoge leeftijd van 86 jaar is hij vermoord omwille van zijn trouw aan zijn Verlosser Christus, in het jaar 155. Duizenden en duizenden martelaren zijn hem gevolgd. De geschiedenis van de kerk van Christus is geschreven met letters van bloed.

Tot op de dag van vandaag zijn ze er, die Christus liever hebben dan hun eigen leven. Lezer, hoe is dat met u? Kent u Christus en hebt u Hem lief? Hebt u Hem liever gekregen dan uw eigen leven? *Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil; want hunner is het Koninkrijk der hemelen. Zalig zijt gij als u de mensen smaden en vervolgen, en ligende alle kwaad tegen u spreken, om Mij nentwil. Verblijdt en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen; want alzo hebben zij vervolgd de profeten die vóór u geweest zijn* (Matth. 5:10-12).

Ds. J. van Meggelen

Polycarp Burnt.

Column Jan van Wijk

Families de Kuijper en De Putter

Familie De Kuijper

De meest bekende De Kuijper is voor mij mijn oom Dirk de Kuijper die getrouwd was met de twee jaar jongere zus van mijn moeder: Trui Bouman, op Maasdijk 15. Ome Dirk werkte bij het Polderdistrict met o.a. Lies Verheij, Gerard van Heemskerk en Hen Bouman (Hen de Witte) van de Rietschoof. De meest tot de verbeelding sprekende activiteit van mijn oom was in de winter wanneer hij achterop een vrachtauto staande met de schep zand moest strooien over de gladde wegen. Heel vroeger was dat alleen zand, later werd dat vermengd met zout. Deze mannen moesten er vaak bij nacht en ontij op uit om te gaan 'zaanden'. Als die vrachtauto 's nachts bij het huis van ome Dirk kwam, werd er gestopt voor een bakje koffie en een borrel bij mijn tante Trui. Met veel heisa (omdat ze goed aan de borrel hadden gezeten) stapten 'de zaanders' dan weer op de vrachtauto om hun weg te vervolgen.

Ome Dirk had in Hemert een broer: Elias de Kuijper. Die woonde op Molenstraat 70 met zijn vrouw Mie v.d. Werken en hun kinderen. Elis werkte als stoker op de steenfabriek. Hij nam voor menigeen in het dorp en ook voor ons vaak zakken met zure appels mee naar 'den oven' om die daar te laten drogen. Sommigen vonden gedroogde appels een lekkernij, anderen weer niet. Ik meen me te herinneren dat die gedroogde appels eerst werden gekookt.

Deze broers hadden een zus die Pietje heette en in Willeskop bij Montfoort woonde. Mijn moeder stuurde haar weleens een kaart om een beetje contact te houden omdat zij Pietje weleens sprak bij ome Dirk op zijn verjaardag.

Het oudst bekende voorgeslacht van deze familie heeft in Ophemert en Herwijnen gewoond. Bekende voornamen bij de De Kuijpers zijn: Alexander, Elias en Johannes

Augustinus. Een bekende De Kuijper is in Hemert vandaag Judith Groeneveld-de Kuijper.

Familie De Putter

Wie kent in Hemert Maarten de Putter en zijn broer Leo niet? Zij zijn verwant met de fam. Van Kooten die vroeger op het Eiland woonde en met de fam. Van der Meijden. De oma van Maarten en Leo was Gof (Govertje), een zus van Dientje van Kooten-de Putter, getrouwd met Bart van Kooten, vroeger veerman op het Heusdense veer.

De De Putters komen oorspronkelijk uit het land van Altena (Almkerk en Dussen). Ook het gehucht Emminkhoven bij Almkerk wordt in de oude annalen genoemd. In het begin van de 19^e eeuw is ene Maarten de Putter in Hemert gaan wonen met zijn vrouw Dina van Aalst uit Aalst.

Het opvallende is dat de achternaam van deze familie heel vroeger 'De Poorter' luidde. Dat was dan in het midden van de 18^e eeuw. Wouter Meertens de Poorter is de oudst bekende De Putter. De voornaam 'Maarten' is een echte familienaam, net als 'Pieter', de vader van Maarten en Leo.

En waar haalt Leo dan zijn voornaam vandaan? Die naam komt uit de fam. Van Wijk via moeder Jenneke die een Van Wijk was. Jenneke was een volle nicht van mijn vader, dus Maarten en Leo zijn achterneven van mij.

Jan van Wijk

Nederhemert in 1832 - I

Nederhemert in 1832 - I

Ja, jullie zien het goed. We maken een uitstapje naar het Hemert van 1832. Via via kwam ik terecht op een interessante website: hisgis.nl. Iedereen kan daarop terecht. Op de landkaart klikken op Gelderland, vervolgens op het plaatsnamenregister en dan 'Nederhemert' opzoeken en klikken. Ten slotte klikken op 'kaartlagen' rechtsonder en dan invullen wat je wilt zien. Gewoon even proberen!

Op de 1^e oktober van het jaar 1832 is het Kadaster officieel opgezet. Daarvan staan heel veel gegevens op internet in de vorm van kaarten die allerlei interessants bevatten. Het ligt voor de hand dat Hemert er toen heel anders uitzag dan vandaag. Zo staat er in het stuk Molenstraat vanaf de stoep naast Maasdijk 92 tot Molenstraat 52 (Sluske) geen enkel huis aan de noordkant en evenmin aan de zuidkant van die straat. Aan de noordkant ligt veel weiland en een enkel stuk akkerland. Aan de zuidkant is het bijna alles akkerland wat de klok slaat, net als nu. De Nieuwstraat en de Kade zijn nog helemaal onbebouwd. Nederhemert-Noord telt 78 huizen en het Eiland 20.

We richten onze aandacht op de omgeving waar ik geboren en getogen ben: rond de stoep Molenstraat/Maasdijk. Daar staan in 1832 op de volgende adressen woningen. Ik noem die met de huidige huisnummers: Maasdijk 11, Maasdijk 13, Maasdijk 84, Maasdijk 90, Maasdijk 92 en Molenstraat 95 (woning aan de Molenstraatstoep).

Het bloed kruipt waar het niet kan gaan, ik begin op de plek van mijn geboortehuis: Maasdijk 13. In 1832 woonde daar ene Willem van Wijk, metselaar: ook een Van Wijk dus. Nu bevat mijn voorgeslacht heel wat metselaars, maar deze kan ik nergens vinden. De voornaam 'Willem' komt in mijn voorgeslacht Van Wijk niet voor –

vreemd. Dus wie was dat? Was dat die Willem van Wijk uit die andere fam. Van Wijk, afkomstig uit Wijk en Aalburg en daar ook is overleden? Heeft hij misschien tussentijds een poosje in Hemert gewoond op Maasdijk 13?

Volgens mijn vader is de huidige woning, waar hij in 1905 geboren werd, gebouwd ook in 1905 voor f. 500,00. Daarvoor moet daar dus een andere woning hebben gestaan waar in 1832 die Willem van Wijk woonde. Voor de rest was de buitenkant van de Maasdijk (Nijendijk) in 1832 nog onbebouwd. Dus de huidige nummers 15 t/m 31 bestonden toen nog niet. Nr. 13 wordt door het Kadaster aangeduid met de perceelcode A76a.

Op een foto, genomen omstreeks 1922, op de dijk tussen Maasdijk 13 en 92 in, staat de huidige woning op nr. 13 ook. Daarnaast staan hoge bomen, tussen nr. 13 en 15 in. Die bomen moeten er toen dus zeker al jaren hebben gestaan, gezien hun lengte. Veel langer dan de huidige woning toen op nr. 13. Die moet toen nog geen 20 jaar oud zijn geweest. Conclusie: de huidige woning op Maasdijk 13 is destijds gebouwd ter vervanging van een eerdere waar die Willem van Wijk in 1832 woonde.

Bart van Heemskerk (vroeger wonend op Maasdijk 19) heeft ooit eens verteld dat er vroeger aan de buitenkant van de Maas-dijk (Nijendijk) een bos lag. Op de kaart van 1832 staat inderdaad ingetekend dat de strook land tussen de dijk en de uiterwaard in die tijd bos was. Dus Bart had het bij het rechte eind, hij zal dat van zijn ouders of grootouders hebben gehoord.

Opvallend detail: bij de ruilverkaveling in de jaren zeventig van de vorige eeuw werd een nieuwe sloot gegraven tussen de uiterwaard en het stuk land dat mijn ouders achter ons huis toen kregen toebedeeld. Langs die sloot schoten na het graven ervan spontaan een

hele rij wilgen op. Dat zullen restanten zijn geweest van de wilgen in dat vroegere bos, dat in het bezit was van de Polder Nederhemert; de uiterwaard was eigendom van barones Van Nagell.

We kijken naar Maasdijk 92, tegenover nr. 13: daar woonde wed. Jan van Pinksteren: 'Grietje v.d. Broek' met haar eigen naam. De huidige woning werd gebouwd in 1850 (zie muurankers), dus eerst stond daar (misschien) een andere woning. In 1832 woonde op Maasdijk 92 dus Grietje van Pinksteren-v.d. Broek. Grietje was een Hemertse van geboorte, haar man Jan kwam uit Wijk en Aalburg en leefde toen dus niet meer. Grietje had ook nog een stukje land achter haar huis, waar nu de nieuwe woning op Molenstraat 84 staat in de groentetuin van mijn oom Jaap Bouman die op nr. 82 heeft gewoond met mijn tante Marie. Dit stukje akkerland was in 1832 aan twee kanten omzoomd door bomen.

In de voormalige boerderij van Anna v.d. Vliet op Maasdijk 90 woonden in 1832: Laurens Cortier, koopman, en zijn vrouw Helena van Leeuwen. Het is een oude boerderij daterend uit het jaar 1781, gebouwd door Zweer Cortier 'op een werf', dat wil zeggen op een plaats waar al eerder een huis heeft gestaan.¹

Laurens staat bij zijn trouwen in 1812 te boek als 'cultivateur' (dat was in de Franse tijd) en betekent: boer; in 1832 is hij koopman. Als boer zal hij in de (vee)handel hebben gezeten. Laurens had ruim 3100 m² akkerland bij zijn woning liggen.

Op Maasdijk 84/86 (aan de binnenkant van de dijk in die scherpe bocht) woonde ene Johannes (Hannes) Bragt. Dat zal Johannes Bragt zijn geweest die getrouwd was met Adriana Keinemans. Van deze Johannes stammen af de broers Leen en Hannes van Wijk, van wie de moeder Hendrika Bragt heette. Die Johannes van 1832 was de opa van Hendrika (in de volksmond heette zij Drika Bras). Hannes had geen land bij zijn woning. Vanaf zijn onderkomen tot de boerderij van Jan Leuvensteijn Hzn (nu Dirk van Ooijen op

Maasdijk 72) lag langs de binnenkant van de dijk een strook bos. Deze was in het bezit van vijf eigenaars.

We gaan naar Maasdijk 11 op de scherpe hoek van de dijk aan de buitenkant van de dijk. In mijn jonge tijd woonden daar Adam (Dam) en Dingena van Ooijen met hun kinderen Hans en Pietje. In 1832 stond daar een woning (huis en erf) die in het bezit was van barones Van Nagell. Zij was in het bezit van heel de uiterwaard (Loot, Zandplaat, Arkenswaard, Ruiwaard etc.), zo'n slordige 100 ha.

Aan het eind van onze excursie in mijn geboortebuurt: de woning op Molenstraat 95 (in de Molenstraatstoep). In 1832 woonde daar Jan v.d. Werken en die had 340 m² grond in zijn bezit waarop ook zijn woning stond. Deze Jan v.d. Werken was getrouwd met Catharina Maria Kaiser, van afkomst uit Duitsland. Of hun onderkomen de huidige woning is ... waarschijnlijk niet. Evenwel, het was blijkbaar een plek die al langer bewoond was, dus een geliefde plek.

Jan van Wijk

¹ Gerard Hoogbergen, *Dorpswandeling door Nederhemert-Noord*, 1995, p 6.

Kattenkwaad

Kattenkwaad

In de vorige eeuw werd er ieder jaar in september op het voetbalveld in Kerkwijk een fokveedag georganiseerd. Hier kwamen eigenaren met dieren naar toe die in het stamboek ingeschreven waren. Er kwamen keurmeesters die beoordeelden welk dier een prijs verdiende. Langs de kant stonden dan enkele kramen om wat te verdienen. In sommige kon men prijzen winnen ten bate van de fokveevereniging. Mijn vader ging als hij het niet te druk had daar ook even kijken. Ik denk dat ik ongeveer 10 jaar was dat hij er weer naar toe was geweest. Hij vertelde 's middags onder het eten dat er een krentenbrood lag van ongeveer 1 meter lang 25 cm breed en 20 cm hoog. Voor f 0,25 kon men raden hoe laat het brood uit de oven was gekomen. 's Avonds stapt er een man bij ons binnen met dat enorme brood want mijn vader had de juiste tijd op geschreven. Hij sneed er eerst een homp af voor de brenger. Weer een homp en die drukte hij mij in mijn hand. "Kom", zegt hij: "dit brengen wij even bij mijn vader." Ik achter op de brommer met die homp onder mijn arm.

Mijn opa woonde op Maasdijk 58 achter het veerhuis. Ik leg dat stuk brood op tafel, mijn opa kijkt er naar en vraagt aan mijn vader: "Hoe kom de daor aon Jan?" Nu was die lieve oude man verschrikkelijk doof. Mijn vader had het al drie keer verteld maar toen wist hij het nog niet. Dus mijn vader zegt tegen mij: "Gij het een goei heldere stem, dus vertelde gij ut effe." Hoe klein ik ook was, ik had toen al last

van mijn aangeboren koppigheid. Ik zeg: "Dè doe ik nie." Hij zegt: "Vurtelle en aandere naor huis." Ik naar buiten, maar had gelijk spijt want ik wist dat als ik thuis kwam wordt het hamertje tik. Maar die koppigheid kwam weer boven dus ging ik niet terug. Ik dacht: "Ik ren gauw over het land door sloep en sloot, als ik maar eerst thuis ben voor mijn vader thuis is, dan ga ik naar de zolder, doe het luik dicht schuif er mijn ledikant op en zie ik morgen wel weer hoe het afloopt." Bij het Molenpadje lag een sloot, ik spring, glijd terug tot mijn knietjes in de modder. Tot overmaat van ramp zaten mijn klompjes vastgezogen in die blubber. Op mijn buik in de slootkant, want zonder dat schoeisel thuis komen ging al helemaal niet. Terwijl ik daar mee bezig was zag ik mijn vader over de dijk rijden. Mijn gedachten waren: "Dat heb ik er nog bij. Dat is foute boel."

Thuis aangekomen zag ik het niet zitten om naar binnen te gaan. Dus maar afwachten of mijn vader soms even naar buiten ging want dan glip ik gauw naar binnen. Tenslotte zat er toch niet anders op dan mijn stoute modderige klompjes uit te doen. Ik met bibberende modderige knietjes naar binnen. Nou is het gelukkig dat een mens bij de schepping billen gekregen heeft want die zijn makkelijk om op te zitten maar ook ideaal om de hardste tikjes op te vangen. Ik heb het mijn vader nooit kwalijk genomen dat ik wel eens een klap kreeg want ik verdiende het en anders kreeg ik ze niet. Later zei hij weleens dat zijn hart zeer deed als hij een kind een klap gaf. Ik zeg: "Jou hart weet ik niet maar mijn billen wel."

Gijs van de Werken

De veemarkt (deel3)

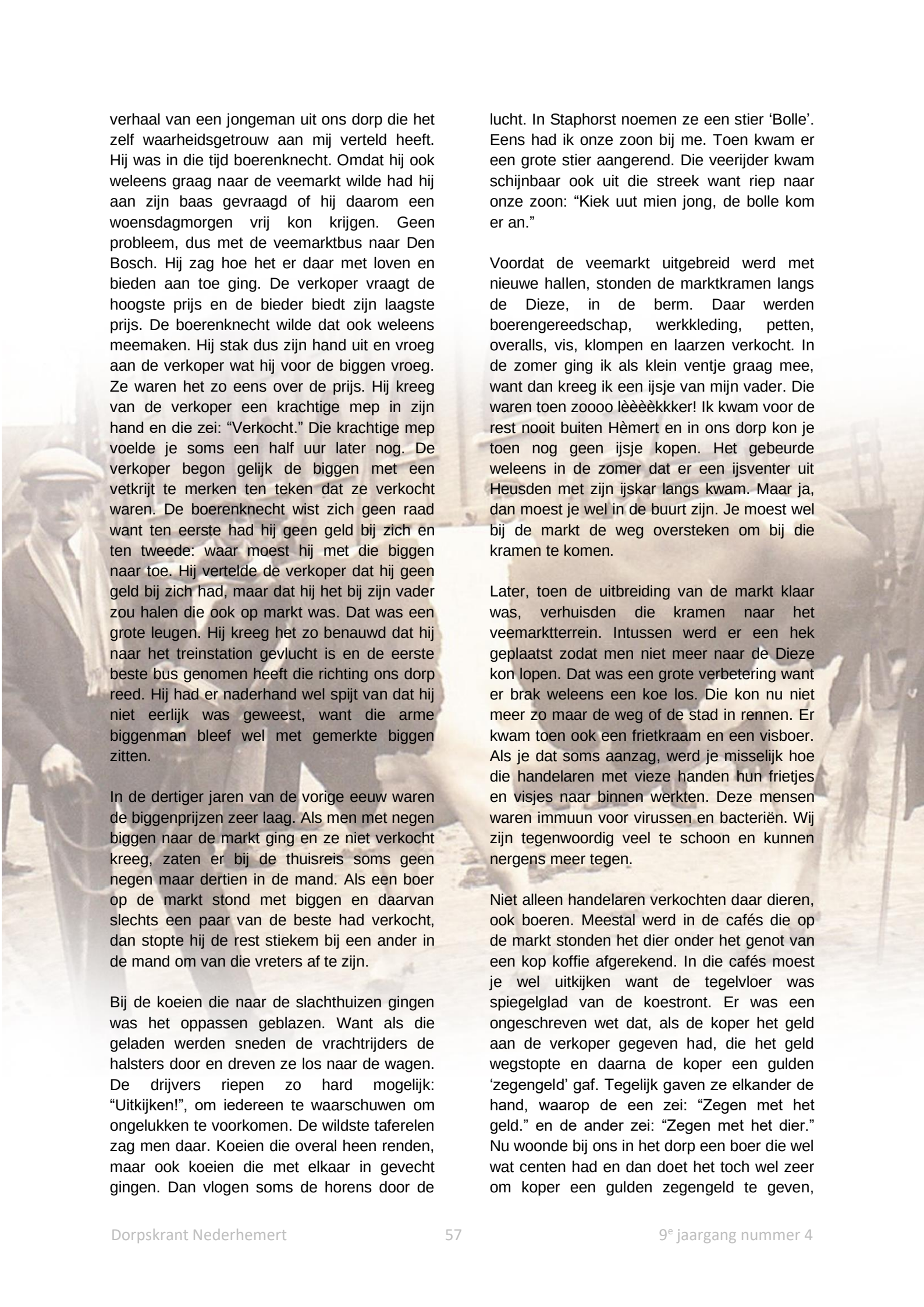
Er gebeurde van alles op de veemarkt. Daarom liepen er altijd een paar politieagenten. Ook waren er mensen van de dierenbescherming en van de Algemene Inspectiedienst (AID). Die van de AID waren over het algemeen lastige portretten. Het waren meestal boeren die het op hun eigen bedrijf niet konden redden. Vadertje Cats zei het vroeger al: "Met dieven vang je dieven." Dus boeren vang je met boeren. Er was daar eens een boer bezig zijn koe te laden die hij net gekocht had. Dat laden lukte absoluut niet. Intussen was er al een aantal boeren bij gekomen om die man te helpen. Op een zeker moment geeft een boer met zijn marktstok die koe een paar fikse klappen. Dat had een controleur gezien en die begon flink op te spelen. Tenslotte kwam de boer waar de koe van was de veewagen af en vroeg aan de controleur of hij even de halster vast wilde houden. Dus de controleur pakte dat touw. Intussen wenkte die boer naar de omstanders dat ze weg moesten gaan. De eigenaar liep tenslotte ook weg en riep naar de controleur dat hij niet moest vergeten de klep dicht te doen als hij de koe geladen had. De controleur heeft tenslotte de koe aan de wagen vastgebonden en is met een rood hoofd afgedropen, want hij kon het dier ook niet geladen krijgen.

Ik weet nog dat er een lijndienst was van "Onze Tram". Deze begon in Den Bosch en reed via Hedel, Ammerzoden, Well en Nederhemert naar Aalst tot bij de Kraay in Zuilichem. Daar keerde hij om, om dezelfde route weer terug te gaan. Dat was 's morgens om 8 uur, 's middags om 1 uur en 's avonds om 6 uur. Op woensdag reed er speciaal een bus voor de boeren naar de veemarkt. Mijn vader was helemaal verknocht aan de veemarkt en sloeg geen week over. Ik weet

nog dat ik als klein manneke met die bus mee mocht. Ik liep met mijn kleine handje in de grote knuist van mijn vader over de markt. Op een gegeven moment pakte een handelaar mij bij mijn schouder en zei: "Luister eens jongetje, ze zeggen hier allemaal dat eerlijk zijn het langst duurt, maar het duurt mij te lang." Mijn vader en hij hadden de grootste lol, maar ik begreep er niets van. Het was op een dinsdag dat mijn vader zei: "Merge gao ik nie naor de mert want daor lee zoeveul werk te waachte dè kan ik nie maoke." Toen hij de volgende morgen de bus aan zag komen die naar de markt reed riep hij naar mij: "Zeg tegen oe moeder dè ik naor de mert zij want ik kan het nie haawe."

Ik ging minder naar de markt want ik kon slecht tegen die herrie. Het geloei van die koeien en dan daar tussendoor de omroep(st)er. Vooraan op de markt was een balie voor de omroep(st)er. Als je iemand nodig had en je kon die niet vinden dan ging je naar die balie, betaalde een kwartje en gaf op wie je nodig had. Dat ging zo: had je de chauffeur van de veewagen nodig dan gaf je zijn naam op. De omroep(st)er ging dan naar de microfoon en zei: "Vrachtrijder ...er is vracht voor u." Of: "... er is telefoon voor u". Of: "Wil ... naar de omroep komen." Dat zei hij of zij altijd twee keer achter elkaar.

Biggen werden altijd in tenen manden aangevoerd. Hier zat ook een deksel op van hetzelfde materiaal zodat ze er niet uit konden springen. Als men een big of meerderen uit de mand gekocht had en ze moesten naar de veewagen verplaatst worden dan legde men die achterstevoren op de schouder. Men hield zo'n big aan de achterpoten vast en de kop hing dan op je rug. Ondanks dat ze goed in het vlees zaten gilden ze toch als een mager varken. Nu was het zo op de markt dat als je iets kocht, er met vetkrijt een teken op het dier werd gezet zodat iedereen kon zien dat dit dier/deze dieren verkocht was/waren. Hier een

verhaal van een jongeman uit ons dorp die het zelf waarheidsgetrouw aan mij verteld heeft. Hij was in die tijd boerenknecht. Omdat hij ook weleens graag naar de veemarkt wilde had hij aan zijn baas gevraagd of hij daarom een woensdagmorgen vrij kon krijgen. Geen probleem, dus met de veemarktbus naar Den Bosch. Hij zag hoe het er daar met loven en bieden aan toe ging. De verkoper vraagt de hoogste prijs en de bieder biedt zijn laagste prijs. De boerenknecht wilde dat ook weleens meemaken. Hij stak dus zijn hand uit en vroeg aan de verkoper wat hij voor de biggen vroeg. Ze waren het zo eens over de prijs. Hij kreeg van de verkoper een krachtige mep in zijn hand en die zei: "Verkocht." Die krachtige mep voelde je soms een half uur later nog. De verkoper begon gelijk de biggen met een vetkrijt te merken ten teken dat ze verkocht waren. De boerenknecht wist zich geen raad want ten eerste had hij geen geld bij zich en ten tweede: waar moest hij met die biggen naar toe. Hij vertelde de verkoper dat hij geen geld bij zich had, maar dat hij het bij zijn vader zou halen die ook op markt was. Dat was een grote leugen. Hij kreeg het zo benauwd dat hij naar het treinstation gevlucht is en de eerste beste bus genomen heeft die richting ons dorp reed. Hij had er naderhand wel spijt van dat hij niet eerlijk was geweest, want die arme biggenman bleef wel met gemerkte biggen zitten.

In de dertiger jaren van de vorige eeuw waren de biggenprijzen zeer laag. Als men met negen biggen naar de markt ging en ze niet verkocht kreeg, zaten er bij de thuisreis soms geen negen maar dertien in de mand. Als een boer op de markt stond met biggen en daarvan slechts een paar van de beste had verkocht, dan stopte hij de rest stiekem bij een ander in de mand om van die vreters af te zijn.

Bij de koeien die naar de slachthuizen gingen was het oppassen geblazen. Want als die geladen werden sneden de vrachtrijders de halsters door en dreven ze los naar de wagen. De bestuurders riepen zo hard mogelijk: "Uitkijken!", om iedereen te waarschuwen om ongelukken te voorkomen. De wildste taferelen zag men daar. Koeien die overal heen renden, maar ook koeien die met elkaar in gevecht gingen. Dan vlogen soms de horens door de

lucht. In Staphorst noemen ze een stier 'Bolle'. Eens had ik onze zoon bij me. Toen kwam er een grote stier aangerend. Die veerijder kwam schijnbaar ook uit die streek want riep naar onze zoon: "Kiek uut mien jong, de bolle kom er an."

Voordat de veemarkt uitgebreid werd met nieuwe hallen, stonden de marktkramen langs de Dieze, in de berm. Daar werden boerengereedschap, werkkleding, petten, overalls, vis, klompen en laarzen verkocht. In de zomer ging ik als klein ventje graag mee, want dan kreeg ik een ijsje van mijn vader. Die waren toen zoooo lèèèèkkker! Ik kwam voor de rest nooit buiten Hèmert en in ons dorp kon je toen nog geen ijsje kopen. Het gebeurde weleens in de zomer dat er een ijsventer uit Heusden met zijn ijskar langs kwam. Maar ja, dan moest je wel in de buurt zijn. Je moest wel bij de markt de weg oversteken om bij die kramen te komen.

Later, toen de uitbreiding van de markt klaar was, verhuisden die kramen naar het veemarktterrein. Intussen werd er een hek geplaatst zodat men niet meer naar de Dieze kon lopen. Dat was een grote verbetering want er brak weleens een koe los. Die kon nu niet meer zo maar de weg of de stad in rennen. Er kwam toen ook een frietkraam en een visboer. Als je dat soms aanzag, werd je misselijk hoe die handelaren met vieze handen hun frietjes en visjes naar binnen werkten. Deze mensen waren immuun voor virussen en bacteriën. Wij zijn tegenwoordig veel te schoon en kunnen nergens meer tegen.

Niet alleen handelaren verkochten daar dieren, ook boeren. Meestal werd in de cafés die op de markt stonden het dier onder het genot van een kop koffie afgerekend. In die cafés moest je wel uitkijken want de tegelvloer was spiegelglad van de koestront. Er was een ongeschreven wet dat, als de koper het geld aan de verkoper gegeven had, die het geld wegstopte en daarna de koper een gulden 'zegengeld' gaf. Tegelijk gaven ze elkander de hand, waarop de een zei: "Zegen met het geld." en de ander zei: "Zegen met het dier." Nu woonde bij ons in het dorp een boer die wel wat centen had en dan doet het toch wel zeer om koper een gulden zegengeld te geven,

want ja, daar werd zijn spaarpot niet voller van. Hij rookte zelf sigaretten en probeerde altijd de zegen af te kopen met een sigaretje, maar dat lukte niet altijd, dus kwam hij er niet onderuit. Dat moet dan toch wel pijn gedaan hebben om alsnog je portemonnee te moeten trekken.

Er waren handelaren die op zo'n morgen veel vee verkochten. Die gingen 's middags met een portefeuille naar huis waar duizenden guldens in zaten. Je zou het nu niet meer hoeven te proberen. Later heeft de Rabobank een kamer gehuurd op de markt, waar zij zitting hielden. Als zij 's morgens aankwamen met een koffer en 's middags weer vertrokken was er altijd politiebewaking bij.

In de vijftiger jaren van de vorige eeuw kwamen er veel kleine boertjes naar de markt om wat te kopen of wat te verkopen. Het was dikwijls dringen om er tussendoor te komen. Maar het ergste was in de zomervakantie. Er

kwamen veel gezinnen een kijkje nemen. Het was voor die mensen een goedkope attractie want niemand hoefde entree te betalen. Er wordt weleens gezegd dat je over de hoofden kon lopen, nou, er was echt geen doorkomen aan. Behalve als er een koe losbrak dan zag je de wildste taferelen. Mensen die nog nooit een koe van kortbij hadden meegemaakt vreesden op zo'n moment voor hun leven. Maar in de zeventiger en tachtiger jaren kon je al zien dat het steeds minder werd. Kleine boertjes stopten en er kwamen weinig opvolgers meer. Toen in 2001 mond- en klauwzeer (MKZ) uitbrak heeft minister Brinkhorst de meeste veemarkten laten sluiten om verspreiding van die ziekte tegen te gaan. Hiermee is veel nostalgie verloren gegaan. Jammer.

Gijs van de Werken

Tien jaar gezondheidscentrum!

Gezondheidscentrum Nederhemert 10 Jaar!

Op 23 september 2021 mogen wij het 10-jarig jubileum van ons gezondheidscentrum in Nederhemert vieren. Hierbij willen wij alle patiënten en relaties danken voor het in ons gestelde vertrouwen.

In 10 jaar tijd is ons gezondheidscentrum gegroeid van een centrum waar in een kleine setting werd gewerkt, naar een centrum met diverse disciplines en veel personeel.

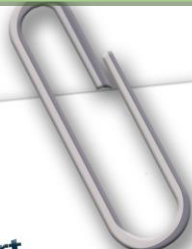
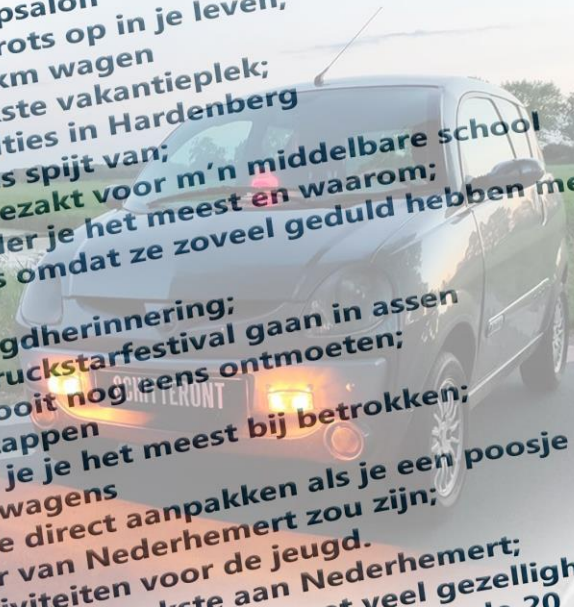
Ons doel is om u altijd zo goed mogelijk te helpen, met hulp van alle verschillende faciliteiten die er zijn.

Om deze bijzondere gebeurtenis te vieren, hebben we in de week van 20 t/m 25 september een kleine attentie voor u klaarliggen.

Wij hopen u nog vele jaren van dienst te mogen zijn!

Twintig vragen aan: Simon van Ooijen

-
-
-
-
1. Naam;
 - Simon van Ooijen
 2. Adres;
 - Boterbloemstraat 50 Nederhemert
 3. Geboorteplaats en datum;
 - Den Bosch 23 juni 2005
 4. Beroep/opleiding en waarom doe je dit;
 - ik doe de chauffeursopleiding in Den Bosch
 5. Relatie;
 - nog geen relatie
 6. Hobby's;
 - aan mijn 45 km wagen sleutelen
 7. Liefelingsmuziek;
 - Hollandse muziek
 8. Favoriete lectuur/boeken/film/serie;
 - spannende films met actie
 9. Doe je aan sport, zo ja welke sport en wat is er zo leuk aan;
 - Beweeg genoeg op een dag, sport is niet nodig
 10. Lieveleingseten;
 - Een kebab kapsalon
 11. Waar ben je trots op in je leven;
 - op mijn 45 km wagen
 12. Mooiste/leukste vakantieplek;
 - de kleine belties in Hardenberg
 13. Heb je ergens spijt van;
 - dat ik ben gezakt voor m'n middelbare school
 14. Wie bewonder je het meest en waarom;
 - mijn ouders omdat ze zoveel geduld hebben met mij
 15. Leukste jeugdherinnering;
 - naar het Truckstarfestival gaan in assen
 16. Wie wil je ooit nog eens ontmoeten;
 - Max Verstappen
 17. Waar voel je je het meest bij betrokken;
 - bij vrachtwagens
 18. Wat zou je direct aanpakken als je een poosje burgemeester van Nederhemert zou zijn;
 - Meer activiteiten voor de jeugd.
 19. Wat vind je het leukste aan Nederhemert;
 - dat het een boerendorp is met veel gezelligheid
 20. Aan wie moeten wij de volgende keer de 20 vragen stellen;
 - Willemieke Oomen uit de Molendwarsstraat

20 vragen aan...

Namen op huizen: De Ster

De Ster van het Sterrebos.

Een opmerkelijk wandelaar kan in het Sterrebos de Ster zien prijken op het woonhuis van de boerderij in het Sterrebos.

Maar waar komt dit symbool (de Ster) nu vandaan. Wel nu, zo rond 1670 moet er ter hoogte van het Sterrebos een dijkdoorbraak zijn geweest.

De toenmalige heer van Nederhemert kreeg dit gebied in handen om de dijk te repareren. Het land lag echter laag en er groeide zowat niets. Zo rond 1770 heeft men toen maar besloten om er bos voor eventuele houtkap van te maken. Dit werd echter geen gewoon bos, maar een bos aangelegd in de vorm van sterren met lanen, dammen en paden. Vanaf die tijd wordt het genoemd **Het Sterrenbosch**.

De Ster op huize de Ster herinnert aan het vroeger aangelegde Sterrenbosch.

Tot omstreeks 1925 liep de laan niet rechtdoor naar de toenmalige Nijesteeg (nu Nieuwstraat), maar via paden vanaf het witte huis naar waar nu de familie Keijnemans woont. Dit is mij verteld door Wim van de Oever waarmee ik vroeger heb gewerkt, uiteraard in het Sterrebos.

Toen hij en ook andere kinderen van de Rietschoof in Nederhemert op de klompkes naar de school in Nederhemert liepen maakten ze gebruik van dit bospad. Immers rechtdoor naar de Nijesteeg kon je toen nog niet. Dit was zo rond 1910-1925. De meeste lanen en het duidelijk op sterren aangelegde bos waren toen al verweerd.

Omstreeks 1846 is het witte huis gebouwd voor een boswachter, die meer belast werd met de houtkap, dan als jachtopziener.

Dat er hout gekapt werd blijkt wel uit een advertentie van 1863 waarin de opa van mijn opa de bomen voor houtkap moest aanwijzen. Vanaf omstreeks 1929 is het Sterrebos eigendom geworden van de Freule, Christine van Wassenaar, die ook de boerderij heeft laten bouwen.

In 1932 is ze getrouwd met de heer Jan Roseboom en moest dit een voorbeeldboerderij worden met vee, akkerbouw en later ook fruitteelt.

Het is in die tijd geweest dat het Sterrebos is ingericht zoals het nu is ingedeeld met akkers en de laan rechtdoor naar de Nieuwstraat.

Door Gerrit van 't Sterrebos

PS: Een advertentie uit 1863 waarin de opa van de opa van Gerrit van 't Sterrebos inlichtingen moest geven over de bomen nabij de steenfabriek die gekapt moesten worden. De vroegere Groenendaal die tegen de steenfabriek aanliep was ook eigendom van de toenmalige heer van Hemert.

Van de Brandweer

Rookmelders redden levens

Misschien heb je wel eens gehoord van de Nationale Brandpreventieweken. Elk jaar in oktober wordt er een landelijke brandpreventiecampagne gelanceerd. Dit jaar is het onderwerp 'Rookmelders redden levens'. Dit mede met het oog op de rookmelderverplichting die per juli 2022 landelijk in werking treedt. Wat is belangrijk om te weten over rookmelders? In deze bijdrage geven we antwoord op deze vraag.

De meeste slachtoffers bij brand vallen door het inademen van rook. Als je slaapt, ruik je niets, je neus werkt niet. Alleen je gehoor werkt nog. Als je wasdroger kortsluiting maakt en brand veroorzaakt, word je van de rooklucht dus niet wakker. Doordat rook veel giftige gassen bevat, raak je snel in een diepe bewusteloosheid. Vaak al binnen enkele minuten. Rookmelders zijn van levensbelang, en niet alleen als je slaapt! Hoe sneller je een brand ontdekt, des te meer tijd en kans heb je om je huis veilig te verlaten.

De beste plek voor de rookmelder

Hang ten minste rookmelders in de hal en op de overloop. Dit is meestal de vluchtroute als er brand uitbreekt. Nog beter is het om ook melders op te hangen in alle slaapkamers en de woonkamer. En wil je maximale beveiliging, hang dan melders op in alle ruimten waar brand kan ontstaan.

In ieder geval:

- op elke verdieping tegen het plafond
- minimaal 50 cm van een muur of hoek en niet op de tocht of bij mechanische ventilatie in de buurt
- in de ruimte waar de slaapkamers op uit komen (vluchtroute)

Voor nog meer veiligheid:

- in iedere slaapkamer
- in de woonkamer of andere verblijfsruimte
- in de ruimte waar de wasmachine en wasdroger staan (als dit niet de doucheruimte is)

- in iedere ruimte waar elektrische apparaten worden opgeladen (telefoons, tablets, fietsen, hoverboards, ...)

De beste rookmelder voor jou

Rookmelders zijn verkrijgbaar in verschillende soorten en prijsklassen. Kies altijd voor een goedgekeurde rookmelder. Het Europese keurmerk EN 14604 houdt in dat de rookmelder voldoet aan de noodzakelijke kwaliteitseisen ten aanzien van productinformatie, onderhoud, duurzaamheid en milieuaspecten. Alleen rookmelders met dit keurmerk mogen nog worden verkocht.

Let er bij de aanschaf op of de rookmelder werkt op batterijen die jaarlijks vervangen moeten worden of dat er een batterij in de melder zit die vijf of tien jaar meegaat. Een rookmelder met een batterij die meerdere jaren werkt, is bij aanschaf wel duurder maar levert veel gemak omdat je niet steeds weer een nieuwe batterij hoeft te plaatsen.

Gekoppelde melders

Wil je meerdere melders in huis ophangen? Zorg er dan voor dat de melders aan elkaar gekoppeld kunnen worden. Dit kan gewoon draadloos. Als één melder in huis afgaat door rook, dan gaat het signaal af bij alle melders die gekoppeld zijn. Je wordt eerder gewaarschuwd.

Als je boven ligt te slapen en beneden ontstaat brand, is het goed om dat te weten als de brand alleen nog maar beneden is. Je hebt zo dus een grotere overlevingskans. Gekoppelde melders zijn ook handig als je die deelt met de burens. Zo kun je nog eerder een brand ontdekken en elkaar waarschuwen of helpen.

Thermische rookmelder

Een thermische rookmelder werkt op basis van de temperatuur. De thermische rookmelder gaat piepen als de temperatuur snel stijgt of bij een hoge temperatuur. Deze rookmelder gaat dus niet af bij rook zoals een optische rookmelder doet. De meeste slachtoffers ontstaan door rook en niet door de brand zelf.

Rook ontstaat al bij een smeulende brand waar geen vlammen bij zijn. Een thermische rookmelder gaat in die situatie niet op tijd af.

Optische rookmelder

De optische rookmelder werkt op basis van infrarood. In de rookmelder zit een lichtgevoelige cel. De infrarode lichtbundel wordt door de lichtgevoelige cel opgevangen. Als de lichtbundel van de rookmelder wordt verstoord, gaat die piepen. Rook is zo'n verstoring. Maar ook stof. Maak dus regelmatig de optische rookmelder schoon door er een stofzuiger op te zetten.

Van het aanbakken en aanbranden bij het koken gaat een optische rookmelder ook af. Voor de keuken kun je dan ook beter

Onderhoud en testen

Optische rookmelders maken gebruik van een lichtgevoelige cel, die de rook waarneemt. Als er rook bijkomt, wordt het licht verstoord en gaat het alarm af. Omdat je rookmelder ook afgaat als er veel stof bij de lichtbron komt, is het belangrijk om deze schoon te houden. Als er teveel stof ophoopt in de melder, kan hij niet meer goed functioneren. Maak de melder daarom regelmatig stofvrij met de stofzuiger of licht vochtig doekje, bijvoorbeeld wanneer je rookmelder test of de batterij vervangt.

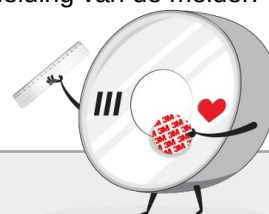
Test maandelijks of de rookmelder nog werkt. In de meeste gevallen zit een testknop op de rookmelder. Het kan helpen om hiervoor een vast moment in te plannen, bijvoorbeeld telkens de eerste maandag van de maand.

De batterij van je rookmelder

De batterij gaat gemiddeld één jaar mee. Tip: plak een sticker op de melder met de datum wanneer de batterij weer aan vervanging toe is. Op die manier weet je precies wanneer de batterij voor het laatst is vervangen. Als de batterij bijna leeg is, hoor je elke minuut een piepsignaal. Je kunt ook een vaste datum nemen om altijd je batterij van je rookmelder te vervangen. Neem bijvoorbeeld de overgang van zomer- naar wintertijd. Dan verzet je de klokken en plaats je meteen een nieuwe batterij in je rookmelder.

Na 10 jaar vervangen

Een rookmelder heeft een levensduur van 10 jaar. Daarna is de betrouwbaarheid niet meer gegarandeerd. De datum staat op de rookmelder en/of de verpakking aangegeven. Lees ook goed de handleiding van de melder.

Wist je dat...

- ✓ je niks ruikt als je slaapt, dus ook geen rook
- ✓ een rookmelder je wakker maakt en ervoor zorgt dat je tijd hebt om te vluchten!
- ✓ rookmelders te koop zijn in alle doe-het-zelfzaken en bouwmarkten
- ✓ een rookmelder binnen 1 minuut geplaatst is
- ✓ rookmelders niet zomaar afgaan als je een sigaret rookt
- ✓ een rookmelder voor doven en slechthorenden in principe wordt vergoed door de zorgverzekeraar

Wil je meer weten, kijk dan op:

- ✓ www.rookmelders.nl

Nieuwsbrief van de huisartsenpraktijk

Nieuwsbrief september 2021

Nieuws vanuit de huisartsenpraktijk in Nederhemert

Een aantal nieuwe personeelsleden maakt een start in Nederhemert.

Hieronder stelt Sabine zich aan u voor:

Ik ben Sabine Scherff en ik kom uit Uitwijk. Ik ben getrouwd en heb drie kinderen, Lisanne van 6, Boas van 4 en Josefien van 1. Na een aantal jaar gewerkt te hebben in het basisonderwijs, heb ik besloten voor een

nieuwe uitdaging te gaan. Per september start ik met de opleiding tot apothekersassistent en ik ben heel blij met mijn leerplek bij De Boterbloem. Ik kijk er erg naar uit om te starten en wie weet mag ik u daar ook ontmoeten.

Hieronder stelt Diana zich aan u voor:

"Wil je jezelf even introduceren in de dorpskrant van Nederhemert", werd mij gevraagd. Nou dat wil ik zeker wel, ik voel me zelfs vereerd om dat te mogen doen.

Mijn naam is Diana Vos-Verloop en ik kom uit Wijk en Aalburg, waar ik inmiddels alweer meer dan 35 jaar woon en gelukkig getrouwd

ben met Jaap Vos. We zijn samen gezegend met 3 kinderen en inmiddels ook al met 4 kleinkinderen. Sinds 1 augustus j.l. ben ik werkzaam als apothekersassistente/farmaceutisch consulent in de apotheekhoudende huisartsenpraktijk van Dr. van den Dool. Wie weet ontmoeten we elkaar ergens in het dorp of in de apotheek waar ik op dinsdag en woensdag werk.

Griepvaccinaties

Dit jaar zullen de griepvaccinaties **later** zijn dan voorgaande jaren. Dit in verband met de extreme drukte bij de leverancier. We ontvangen de vaccins helaas pas half november, hierdoor kunnen we pas in de tweede helft van November gaan vaccineren. In verband met de COVID-19 pandemie hebben we ook dit jaar weer tijdstippen per postcode gemaakt. De uitnodigingsbrief zult u t.z.t. van ons ontvangen.

Apotheek

Per september wijzigt de groothandel de leveringsdagen aan de apotheek. Voorheen ontvingen we onze bestellingen op maandag en woensdag. Dit wordt vanaf september dinsdag en vrijdag. Hierdoor hopen we de aangevraagde medicatie voor het weekeinde te kunnen afgeven.

Met een hartelijke groet,

Medewerkers Huisartsenpraktijk van den Dool

Rouw

Op 1 september 2021 overleed

Hendrik Marinus van Driel

Echtgenoot van J. van Driel - Evertse

in de leeftijd van 71 jaar

Laatst gewoond hebbend: Molenstraat 31

Op 16 september 2021 overleed

Maria Kreling

in de leeftijd van 76 jaar

Laatst gewoond hebbend: Molenstraat 15b

